

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX

Kaina 60 c.

ŠEŠTADIENIS — SATURDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 2, 1989

Nr. 172

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Paktas paruošė kelią Stalinui pavergti Baltijos valstybes

Torontas. — Čia leidžiamas „The Globe and Mail“ dienraštis plačiai rašė apie įvykius Baltijos kraštuose ryšium su Hitlerio-Stalino paktu ir prie jo priklausančiais slaptais protokolais, daugiausia savo korespondento Matthew Fisher Maskvoje pranešimais. Kaip ir visoje pasaulinėje spaudoje, taip ir čia aprašomi tie patys įvykiai ir dėdamos nuotraukos, kartais tik su mažais niuansais.

Minėtame dienraštyje cituojamos 1939 metų susitarimų ištraukos, aprašomi žemėlapiai, kaip buvo pasidalinta Europa ir prievarta įjungtos Baltijos valstybės į Sovietų Sąjungą, kartu cituojant įvairius Politbiuro nario Aleksandro Jakovlevo, vadovavusio tai komisijai, kuri tyrė ir nagrinėjo tuos dokumentus, išsiskleidžiančius aiškiniams, kad visa tai neturi teisinės reikšmės.

Urbšys Kanados spaudoje

Tačiau įdomiausia, kad dienraštis spausdina keturių ilgų

JUOZAS URBŠYS

skilčių ištrauką iš buvusio nepriklausomos Lietuvos Užsienio reikalų ministro Juozo Urbšio išleistos knygos, kuri pasiekė Vakarų slaptais kanalais ir tada jo memuarai buvo atspausdinti Amerikoje praėjusiais metais. Tie memuarai, pasinaudoję Glasnost laisvumu, buvo šiemet atspausdinti ir pavergti Lietuvoje. Šiuo metu Juozas Urbšys gyvena Kaune. Dienraštis primena, kad jis su šeima

Ieško nacių

New Yorkas. — Žydų agentūra JTA praneša, jog Australijos vyriausybė paprašė padėti Pasaulio žydų Kongresą apklausingą jant įtariamus nacių nusikaltėlius Lietuvoje II-jo Pasaulinio karo metu. Australijos vyriausybė nori surasti gyvus liudininkus, kurie ką nors žino apie žydų nužudymus ar kankinimus šiuose Lietuvos miestuose: Alsėdžiuse, Balbieriškyje, Joniškioje, Krekenavoje, Linkuvoje, Pakrojuje, Pasvalyje, Radviliškioje, Rietave, Utenoje, Žagarėje, Kupiškioje, Alytuje, Degučiuose, Kašiadoryje, Lazdijuose, Moletuose, Panevėžyje, Rokiškyje, Raseiniuose, Ukmergėje, Vievėje, Žasliuose ir Žiezmaruose. Taip pat ieškoma žinių apie grupę, kuri vadinosi „Ypatingas būrys“ ir „Vilniaus Sonderkommando“.

buvo išvežtas 1940 metų liepos mėnesį ir iškentėjo 16 metų kalinimo Sibire. 1956 m. jam buvo leista sugrįžti.

Baigia su ultimatumu

„The Globe and Mail“ pradeda nuo 1939 metų spalio 3 dienos, kai ministeris Urbšys ir jo palydovai buvo iškviesti į Kremlių pas Molotovą, kuris lietuvių jau laukė. Vos tik užėmus vietas prie ilgo stalo, tuoj pasirodė ir pats Stalinas. Toliau spausdinamos ištraukos iš Urbšio knygos apie įvykių eigą, kol pagaliau 1940 metų birželio 14 d. vidurnaktį Kremliuje Molotovas išskvietė min. Urbšį, įteikė ultimatumą Lietuvai. Daugelis lietuvių jau tai skaitė knygoje. Kanadiečiams tai buvo geriausias įrodymas, kaip buvo Sovietų pavergti Lietuva.

Dėkingi Šileikai

Minėtos Urbšio ištraukos pailiustruotos jo paties dabartine nuotrauka, Sovietų diktatoriaus Stalino nuotrauka, kurioje jis pakelėis nykštį rodo savo ministeriui Molotovui, o šalia jų salituotoja frakuotas Vokietijos ministras Joachim von Ribbentropas.

Šias ištraukas dienraščiu paruošė žurnalistas Antanas Šileika, kuris, kaip dienraščio korespondentas, yra dažnai siunčiamas ir užsienį. Jis pernai dalyvavo ir Lietuvoje, siųsdamas žinias šiam dienraščiui iš Sąjūdžio suvažiavimo.

Ukrainiečių persekiojimas

Ukraina. — Vakarais tik dabar pasiekė žinia apie kagebistų susidorojimą su vienu ukrainiečių kunigu. Balandžio 9 d. saugumiečiai Boyonets miestelyje, Vakarų Ukrainoje, įsibrovė į maldos namus, pertraukė ką tik prasidėjusias pamaldas, išsivedė apklausinėjimui Mišias celebruojantį kunigą Antaną Zeleniukh ir apklausinėjo metu į smarkiai sumušė. Kunigas Zeleniukh saugume buvo išlaikytas iki višų dvylikos valandų.

Romoje gyvenantis vyriausias ukrainiečių arkivyskupas kardinolas Lubachivsky, patyręs žinią apie saugumiečių susidorojimą su kunigu Zeleniukh, dar kartą paragino visus katalikus ir krikščionis melstis už Ukrainos katalikų Bažnyčią ir išreikšti solidarumą persekiojamiems ukrainiečiams tikintiesiems. Mum labai reikia viso pasaulio moralinės paramos, pažymėjo kardinolas. Tokie įvykiai, kaip kunigo Zeleniukh sumušimas, liudija, kad persitvarkymas nėra taikomas Ukrainiečių katalikų Bažnyčiai.

Iš ukrainiečių katalikų pagrindžio Bažnyčios šaltinių patiriama, kad balandžio 2 d. keli tūkstančiai ukrainiečių tikinčiųjų Hoshiv miestelyje meldėsi už Ukrainos katalikų Bažnyčios laisvę. Šis maldos susitikimas Ukrainos miestelyje vyko dvasios vienybėje su ukrainiečiais Romoje, kurie tą dieną taip pat meldėsi ta pačia intencija. Maldos akcija Romoje vadovavo pats kard. Lubachivsky.

Vilniuje lietuviai pradeda gyvą žmonių grandinę — „Baltijos kelią“ 1989 m. rugpjūčio 23 d. Vilnius-Ryga-Talinas protestui prieš Sovietų Sąjungos tebetiesiamą okupaciją Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Nešamas didžiulis juostose užrašas: „Jei Dievas su mumis, tai kas prieš mus?“ Viena mergina neša plakata, kuriame įrašyta: „Tevelis — sušaudytas 1944 m., Mamytė — kalinė 10 m. Sibire, Brolis — partizanas, žuvęs.“

„Katalikų Pasaulio“ pareiškimas

Nėra pažadėto popieriaus

Vilnius. 1989 rugpjūčio 18. — Lietuvių Informacijos Centras per Vatikano radiją gavo „Katalikų Pasaulio“ redakcijos pareiškimą.

Dešimtmečiais Lietuvos tikintieji buvo priversti tenkintis pogrindyje leidžiamomis knygelėmis ir vienu kitu be atodairės persekiojamų slaptų žurnalėlių. Pagaliau, hierarcham, tikintiesiems ir pasauliečių viešajai nuomonei spaudžiant, Lietuvos katalikam buvo suteikta „malonė“ turėti vieną katalikų leidinį „Katalikų Pasaulį“. Emėmės rizikingo darbo. Valdžia tik davė sutikimą, bet negarantavo nei reikiamo popieriaus kiekio, nei reguliarių spaustuvės patarnavimų. Į ką tai išvirsto, šiandien jau matome: „Katalikų Pasaulis“ užuot ejęs kas dvi savaites, neišvirsta net kartą per mėnesį.

Nesinori teigti, kad tokia yra sąmoninga valdžios politika. Bet aišku viena: tikinčiųjų poreikiai yra laikomi trečiaeiliais dalykais. Jautėme tai, bet darėme, ką galėjome. Be perstojo varstėme eilės įstaigų duris. O kai pamatėme, kad tai nieko nepadeda, birželio 13 d. prie Kompartijos rezidencijos Vilniuje surengėme piketą. Sulaukėme aukšto pareigūno pažadų: nuo šiol „Katalikų Pasaulio“ įstrigę numeriai eis kas savaitę ir atsilikimas bus likviduotas.

Netesėti pažadai

Prabėgo du mėnesiai, o išėjo tik trys numeriai: paskutinis su balandžio 30 dienos data. Ka dabar galima pasakyti? Laukdami pareigūnų atsakymo, norime kreiptis į savo skaitytojus:

Brangieji, mes gerai suprantame, kad „Katalikų Pasaulis“ vis dar nepatenkins jūsų lūkesčių. Jis niekaip negali tapti nei toks aktualus, nei toks įvairus, nei toks įdomus, kokio reikia jums ir mum. Dar daugiau: jis toks niekada ir nepasidarys, o gal ir visai sužlugs, jeigu jūs mums nepadėsite. Kokios pagalbos lauktume?

1. Kiekviena proga ir įvairiais būdais žurnalo draugai turėtų reikalauti, kad valdžios įstaigos garantuotų katalikų žurnalui normalias leidybos sąlygas.

2. Prašome kuo daugiau rašyti mums. Kad ir ne viską galėsime išspausdinti, bet didžiausios kiekvieno Jūsų laišku, straipsniu ir informacija. Jie

mums padės geriau pažinti, kas šiandien rūpi Lietuvos žmogui, kuris neabejingas dvasinėm vertybėm.

3. Nuo naujų metų „Katalikų Pasaulis“ nebus platinamas per bažnyčias. Del to visi, kas nori ateinančiais metais žurnalą skaityti arba siuntinėti artimiesiems bei draugams už Lietuvos ribų, turi iki š.m. rugsėjo 30 d. užsisakyti jį bent kuriame Lietuvos pusto skyriuje. Nežinia, kodėl nebuvo leista priimnėti prenumeratos nei pusmečiui, nei ketvirčiui. Tad mūsų bičiuliai bus priversti žurnalą užsisakyti iš karto metams už 16 rublių.

Guodžiamės tuo, kad prenumeruojamas vis bus daugiau negu pirkinėjamas kioske. Be to, jis padidės keturiais daugiaspalviais puslapiais, bet kaina liks ta pati. Prenumeratoriai dar gaus priedą — spalvotą sieninį kalendorių su šventųjų ir tautiniais vardais. Gal ne visi žino, kad du trečdaliai žurnalo kainos išmokame už popierių, spausdinimą ir platinimą. Iš likučių mokame nuomą už patalpas, atsilyginame autoriams ir susiderinę su vyskypų konferencijos pirmininku remiamė naujų bažnyčių statybas, kunigų seminarijas, atsikuriančias katalikiškas organizacijas bei labdarą. Taigi, tik nuo prenumeratorių gausumo priklausys, ar įstengsime toliau vykdyti šią veiklą. Mielieji skaitytojai! Vienintelis Lietuvos katalikų leidinys laukia jūsų pagalbos!

Išleidžia, bet ne visus

Managva. — Nikaragvos Sandinistų vyriausybė sako paleisianti iš kalinimo 1,129 politinius kalinius, kovojusius prieš „teisėtą revoliuciją“. Iš viso yra laikomi 1,845 žmonės ir kada bus išleisti kiti — nesakoma. Prez. Ortega pakeitė savo nusi-statymą amnestuoti visus politinius kalinius.

AP žinių agentūra praneša, jog Socialistų Krikščionių partija, kuri yra opozicijoje, nominavo Erick Ramirez kandidatą prezidento pozicijai. Jis yra prekybininkas ir vadovauja geriausiai organizuotai partijai Nikaragvoje.

— Kanados premjeras Brian Mulroney, baigęs pasitarimus su prez. Bushu Kennebunkpore, išvyko atgal į Ottawą.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Alvydas Medalinskas, ekonomistas, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio agentūros direktorius, buvo sužeistas Maskvoje eismo nelaimėje ir šiuo metu gydosi ligoninėje. Jis buvo atvykęs vizos reikalais, nes ruošėsi atvykti į Ameriką.

— Rygoje baigėsi trijų Baltijos valstybių sąjūdžių atstovų pasitarimai. Nutarta kartu politiniuose klausimuose laikytis vieningos linijos.

— Arūnas Žebriūnas, filmų direktorius Lietuvoje, negavo leidimo susukti filmą pavadinimu „Marija, Marija“, kurioje jis norėjo pavaizduoti tremtinių golgotiškas keliones į įvairias Sovietų koncentracijos mirties vietas. Berods filmą jis susuko savo asmeniškoms pastangoms.

— Šiandien Klaipėdos uoste iškilmingai sutinkami transatlantinę kelionę sėkmingai atlikę burlaiviai „Lietuva“, „Audra“ ir „Dailė“. Burlaivių igulose yra ir septyni buriuotojai iš JAV-ių. Sutikime dalyvauja ir Chicago jūrų skautų atstovas js Antanas Levanas.

— Beirute už Iraną nusiteikęs šeikas Said Shaaban ir fundamentalistų Sunni musulmonų vadas pasakė, jog reiktų pagrobti popiežių Joną Paulių II, jei jis tikrai atvyks į Beirutą. Taip pat rekomenduojama, kad būtų pagrobti JAV prez. G. Bushas ir Prancūzijos prez. F. Mitterrand.

— Pietų Afrikoje trečiadienį bus parlamento rinkimai. Vyksta didelės demonstracijos prieš aparteidą vedamą politiką.

— Lenkijoje, kai Solidarumas mini savo devintąsias metines, Lech Walesa, per pasikalbėjimą Sovietų spaudai, pasakė, jog Lenkija privalo pasitraukti iš sovietinio stiliaus komunizmo ir sukurti savo modelį iš socializmo ir kapitalizmo pradu.

— Panamos diktatorius gen. Manuel Noriega paskyrė du savo sėbrus prezidentu ir viceprezidentu. Kontrolierius Francisco Rogdriguez ir advokatas Carlos Ozares bus provizoriniais krašto prezidentu ir viceprezidentu.

— Lietuvoje aukščiausiosios tarybos suvažiavimas, turėjęs prasidėti rugsėjo 5 d., nukeltas vėlesniam laikui. Sakoma, kad reikia geriau pasiruošti pilietybės įstatymo priėmimui.

Ryga. — Nesiskaitydamas su Kremliaus įsėjimu, kad būtų Baltijos respublikose suvaldyti tautiniai sąjūdžiai, Latvijos Liaudies Frontas ketvirtadienį pareiškė, jog bus reikalaujama, kad Maskva suteiktų „specialų statusą“ Sovietų Sąjungoje.

Latvijos Liaudies Fronto prez. Dainis Ivans užsienio korespondentams pasakė, jog latvių tautinės grupės priėmė programą, kuria bus dabar reikalaujama „pilnos ekonominės ir politinės nepriklausomybės“ tam tikros sąjungos formoje.

Sąjūdžio pasitarimas

Visų trijų Baltijos respublikų sąjūdžių atstovai po pasitarimų išleido bendrą pareiškimą, kad pasisako prieš išleistą Komunistų partijos Centro komiteto įspėjimą, jog esa sąjūdžiai nuėję per toli. „Nėra buvę tokio nelemto ir pavojingo demokratijai dokumento nuo pat Stalino mirties ir Čekoslovakijos įvykių 1968 metais“, rašoma sąjūdžių pareiškime, praneša Reuterio žinių agentūra. Jie rašo, jog Centro komiteto raštiško pareiškimo autoriai, kuris buvo Politbiuro ir prez. Gorbačiovo aprobuotas, „atrodo kaip jaunesnėsios broliai“ tų autorių, kurie pasirašė nacių-sovietų paktą 1939 metais. Paktas leido pavergti Baltijos valstybes, kurios buvo nepriklausomos.

Sąjūdžių laiškas

Sąjūdžiai taip pat paruošė laiškus Sovietų žmonėms, prez. Gorbačioviui ir Jungtinėms Tautoms, kuriuose išdėstomi politinio apsisprendimo reikalavimai ir pareiškiami žmonėms, kad tos tautos nesiekia neramumų Sovietų bendruomenėje. Tautinių sąjūdžių pareiškimai yra žymiai stipresni už vietinių komunistų partijų pasisakymus Baltijos respublikose, kurios dabar bando švelninti situaciją

Černobylio pasekmės

Moskva. — Reuterio žinių agentūros pranešimu, Sovietų vyriausybės atstovai įspėjo Leningrado gyventojus, kurie dabar mėgsta grybauti, susilaikyti, kadangi radioaktyvumas po įvykusios Černobylio nelaimės 1986 metais tebėra didelis. Šią žinią paskelbė „Tassas“.

Leningrado laikraščiai paskelbė žemėlapi, apibrėždami juoda linija 30 mylių zoną, maždaug 6 mylios nuo Estijos sienos iki pat Suomijos įlankos, kur radiacijos laipsnis yra du ar tris kartus didesnis negu normaliai yra leista. Grybai surenka radioktyvią cesium izotopų medžiagą ir palaiko ilgiau negu tris metus. Grybų sezonas Rusijoje yra nuo senų laikų labai populiarus.

— Washingtone kongresmeno Don Ritter įstaiga pranešė, jog jau 108 JAV Atstovų rūmų nariai, taigi maždaug ketvirtadalis, pasirašė pareiškimą, kad JAV vyriausybė turėtų aktyviau remti Baltijos valstybių dabartinę kovą už savo nepriklausomybę.

— Bonoje lankysis Palestiniečių Išlaisvinimo organizacijos atstovų delegacija.

Latviai siekia „specialaus statuso“

Sąjūdžių vadų pasitarimai. Perelnamojo laikotarpio departamentas iki nepriklausomybės

ir lyg neberekalauti net pilno ekonominio savarankiškumo. „Maskvos įsėjimo pareiškimas kaip tik sujungė latvius dar labiau reikalauti pilnos nepriklausomybės“, sako Latvijos Fronto vadas Dainis Ivans. „Ši programa buvo mūsų strategija prieš tai, ji lieka mūsų tokia pat ir šiandien“. Ši programa bus atspausdinta Latvijos spaudoje ir pateikta priimti Fronto kongrese spalio mėnesį. Sąjūdžių atstovai sutarė, kad būtų visiškai ekonominė nepriklausomybė nuo Maskvos, tai yra žymiai daugiau, negu principiniai Kongresas Maskvoje leido Baltijos respublikoms.

Specialus departamentas

Taip pat reikalaujama, jog bet kokie ekonominiai ir politiniai reikalai su Maskva būtų pasisakyti ~~atsižvelgiant~~ ~~Latvijos tautinių~~ reikalaujama turėti savo įstatymus, įskaitant ir privačios nuosavybės įstatymą. Nutarta įsteigti specialų departamentą, kuris prižiūrėtų šį perinamąjį laikotarpį iki nepriklausomybės paskelbimo. Šios linijos užėmimas šiuo metu nebelaikomas radikaliu, rašo prancūzų žinių agentūra. Sąjūdžiai Baltijos respublikose turi dabar žymiai daugiau narių, negu Komunistų partijos.

Už daugelio partijų sistema

Latvijos Komunistų partijos vienas žymiausių narių vyriausybėje pasakė užsienio žurnalistams, jog Kremliaus pareiškimas rodo, kad reikia perorganizuoti patią Komunistų partiją leidžiant respublikoms turėti savo nuosavas partijas, nepriklausant Maskvos partijai ir leisti daugelio partijų sistemą, kas dabar Sovietų Sąjungoje yra draudžiama. Latvijos komunistų ideologas Ivars Kezbers žurnalistams aiškino: „Jei mes organizuojame naują ekonominę ir politinę lygiatęsių struktūrą, tai būtina perorganizuoti ir partiją“. Kezbers pareiškė: „Jei Komunistų partija nori išlaikyti savo valdžią, ji turi ginti realiai Latvijos žmonių interesus“.

Baltijos respublikose auga pasisakymas už daugiapartinę sistemą, kaip kad yra civilizuotų kraštų žmonės. Žurnalistai apklausinėjo žmones ir Rygos gatvėse ir visi ju apklausieji — ne tik latviai, bet ir rusai pasisakė už Latvijos Liaudies Fronto liniją.

KALENDORIUS

Rugsėjo 2 d.: Steponas, Kallista, Ingrida, Prutenis, Tugaudė, Vilgaudė.

Rugsėjo 3 d.: Bronislavas, Aukšė, Grigalius I, Antoninas, Mirga, Sirtautas.

Rugsėjo 4 d.: Darbo dienos šventė, Rozalija, Rimantas, Ida, Germantė, Marinas.

Rugsėjo 5 d.: Laurynas, Justinjonas, Erdenis, Dingailė, Teisutis.

CHICAGOJE

Saulė teka 6:16, leidžiasi 7:24. Temperatūra šeštadienį 78 l., sekmadienį 76 l., pirmadienį 81 l., antradienį 81 l.

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

KRYŽIUS ĖJO PER LIETUVĄ

SAULIUS GALADAUSKAS

(Tęsinys)

Savo maldose mes dažnai prisimindavome išeiviją, ypač jaunimą, nes kam teko su juo susidurti, negalėjo nesužavėti tokie puikūs jauni žmonės kaip Arvydas Žygas, Kęstutis Lipskis, Tomas Bartusevičius, Mirga Šaltmiraitė, Arūnas Pabedinskis ir daugelis kitų. O kai kuriuos kaip Gintė Damuštė, Viktoras Nakas ar Petras Kisieliūs, nors ir nebuvo matę, bet girdėjome kaip legendarines asmenybes. Buvo liūdna, kad išeivijos jaunimas negalėjo dalyvauti mūsų žygyje. Juk mes patys šioje kelionėje tiesiog naujai atradome Lietuvą. Aš nustebau, kokių gražių vietų dar tebesama, o ir žmonės, nors prispausti, bet dar nesugniuždyti. Įspūdingiausia buvo tai, kad mes Lietuvą dažniausiai matėme kryžiaus fone ir turime dėkoti Viešpačiui, kad dar tebėra labai gražus fonas kryžiai. Bet kai kur, deja, mūsų gimtinės gamtovaizdis jau nepataisomai subjaurotas „sumanaus“ tarybinio šeimininko. Išnaikinti vienkiemiai, mažesni miškeliai ir gojeliai. Laukai numeliuotai, dingio nuo Lietuvos žemėlapiu daugybę upelių ir ežerėlių. Ypač nykus vaizdas buvo ties Pociūnėliais.

Ir sutap tu man taip — Pociūnėlių parapija nepasistatė nė vieno kryžiaus, o jo čia taip trūksta. Net gaila klebono, kaip jis per pamokslą stengėsi, kaip mums gyrė (kaip aukso raidėms mus į istoriją rašė), bet mes buvome negailestingi ir, vis tiek, paklausėm, o kurgi kryžius. Ką darysi pavargsta žmonės, praeitį girdėjome Pociūnėlių kleboną narsiai su valdžia imantis, o dabar, kai jau daugelį vietų valdžia pati bažnyčiai ir talka siūlo, pasimeta seni Kristaus kariai — neprate. Mes jų už tai nesmerkiam, tik kryžių Lietuvai labai reikia, ypač Pociūnėliams, kur rodos totalinė melioracija ar tik nebus pasiekusi ir gyventojų sielas. O, štai, kalbant apie vadžią, tai kitą dieną (pernakvojus pas svetingas žmones Pociūnėliuose) Skėmiuose mus pasitiko gausiai susirinkę žmonės. Atsivėdė jie mus prie savo kultūros namų, kur stovėjo stalielis su kryžiumi, žvakėmis, duona su druska... ir kreipėsi į mus labai iškilmingai ir nuoširdžiai, o tarp kalbėtojų ir vietinės valdžios atstovus. Salėje jie mums patiekė skanių užkandžių. Ir nors kryžius jie taip pat dar neturėjo, bet rūpestis ir pasiilgimas akivaizdus. Po mūsų paraginimų, manau, jie kryžių tikrai pasistatys. Deja, dažniausiai kryžius statosi anaipol ne pačios turtingiausios šeimos. Kiti dejuoja, kad neturi už ką pasistatyti, bet čia mes užuojautos neparodydavom. Sakydavom, o televizorių turit už ką nusipirkti? O jeigu televizoriaus ir neturit, tai mes tikrai žinom, kad kiekvienas pagyvenęs lietuvis turi susitaupęs pinigų savo laidotuviams. Ir iš kur tas toks didelis dėmesys pačiai mirčiai. Mes sakėme, kad pirmiau-

sia dera pagerbti ne savo mirtį, o Viešpaties Jėzaus, kuris ant kryžiaus numirė, kad mes gyventume. Užtat tą kryžių mes ir turime pasistatyti, kad jis kasdien mums primintų, kokia yra amžinosios gyvybės kaina, gal tada, sugrįžus gyvajam tikėjimui, suprasime, kad ne puošnėmis laidotuvių dangus pelnomas. O ir turbūt retas šiais laikais Lietuvoje atsitikimas, kad kuris nors pavarėlis nesusitaupęs įkapėms būtų paliktas laukiniams žvėrimis sudraskyti.

Skaudu buvo matyti sekmdienį kolūkio laukuose dirbančius žmones. Vieni jų, pamatę procesiją, sustodavo, nukeldavo kepurę, persižegno-davo. Bet buvo ir tokių, kurie mums pavymui burbėjo: „geriau darbą dirbtumėt užuot tuš čiai bastėsi“. Mes tokiems neat-sakydavom, nes matėm, kad juose kalba pyktis, mes jiems buvome nemalonūs priminimas to, ko prisiminti jiems patiems jau nebesinorėjo.

Už Pociūnėlių vėl prasidėjo, gražesnis peizažas ir pakeliui į Grinkiškį, Šašių kaime gavome sustoti prie gražaus naujo kryžiaus, pastatyto kryžkelėje ir iš toli matomo. Tą kryžių pašventino ir pamokslą pasakė energingas ir inteligentiškas Grinkiškio parapijos klebonas. Ir vėl gėlės, vėliavos, juostos ir ašaros.

Sesės ir broliai išeivioje, ar jūs pastebėjote su kokia šventa pagarpa seni ir jauni Lietuvoje laiko trispalvę, o su koku tikėjimu bučiuoja, naujai pašventintą kryžių — tie kryžiai stovės ilgai, nes juose srovėna meilė ir viltis. Tie pirmieji Kristaus pergalės ženklai, statyti su tokiu atsidejimu ir ryžtu, kad tamsos apaštalam tikrai ne-jauku turėtų šalia būti todėl mes ir sakydavom žmonėms, kad pristatytų Lietuvoje jų tiek, kad piktojo tarnai, dantimis grieždami, eitų ten kur jau turėtų būti nemenkas komunizmo kūrėjų būrelis. Beje Pociūnėliuose prie mūsų prisijungė dar keturi vilniečiai.

Grinkiškio centre, priešais gražią bažnyčią, bet ne šventoriuje, pastatytas didelis ir gražus kryžius. Nors grinkiškiečiai labai gražiai maldininkus sutiko, ilgiau užtrukti pas juos negalėjome, nes dar laukė nemažas kelio galas per Pašušvį į Šaukotą. O Šaukote maldininkų sutikimui pasi-

ruošta kaip reikiant — net keturi kryžiai. Kad ir kokie šaunūs Šaukoto parapijos Dievo mylėtojai, bet mus traukė Šiluva.

Jau gerokai prieš Šiluvą keliauninkus pasitiko didžiulis vaikų būrys. Šiluva šventa vieta, bet kunigai čia išlepti maldininkų ir mūsų žygį jie ne per daug kreipė dėmesį ir kryžiaus, žinoma, nepastatė. O ir vietiniai žmonės, teko girdėti, čia ne itin uolūs. Galima suprasti — čia buvo nukreiptos visos saugumo pajėgos ir gudrumas. Būtų buvęs nukreiptas ir protas, jeigu jo būtų buvę... Šiluvę ir vėl prisiminiau užatlatęs jaunimą. Kaip reikia jiems aplankyti šventas Lietuvos vietas. O jų yra daug: gal ne visos vienodai reikšmingos, bet kartais mažoje bažnytelėje labiau pajunti Dievo artumą nei katedroje. O Lietuvoje tiek daug bažnyčių, kurioms yra daugiau metų negu pačioms Jungtinėms Amerikos Valstijoms. Kur gi jaunimui ieškoti šaknų, jei ne Lietuvoje, kur amžių dvasia sklendo kapinėse, bažnyčiose ir vienuolynuose. Tytūvenų vienuolyne ši dvasia tiesiog juste juntama.

(Bus daugiau)

DALYVAUKITE „ATEITIES“ ŽURNALO KONKURSE

Rašykite rašinius, kurkite eilėraščius, pyšinkite foto aparatais — „Ateities“ žurnalas skelbia konkursą visam ateitininkškam jaunimui. Konkursiniai darbai turi redaktore pasiekti iki 8 m. rugsėjo 30 Redakcijos adresas: D. Bindokienė, 7155 S. Homan Ave., Chicago, IL 60629 (tel. 312-776-2036).

REMKIME ATEITININKŲ FEDERACIJOS FONDĄ

Ateitininkų federacijos fondas prašo skiriamas aukas siųsti Fondo pirmininkui Povilui Kiliui, 12507 S. McVickers St., Palos Heights, IL 60463. Telefonas (312) 385-8924. Čekius rašyti: Lithuanian Cath. Federation Ateitis.

Tauras Gaizutis, Tomas Skrupskelis ir Gytis Liulevičius Dainavoje diskutuoja Lietuvoje atsikuriančių ateitininkų veikla.

Nuotr. Rūtos Musonytės

Kun. Alf. Svarinskui Ateitininkų namuose Lemonte lankantis. Iš k. I eil. — kun. Kastytis Ramanauskas, kun. Ričardas Repšys, Jadvyga Damušienė, dr. Algis Norvilas, Ramunė Kubiliūtė, kun. Alfonsas Svarinskis, Valerija Žadeikienė, dr. Aldona Juozevičienė, ses. Margarita Bareikaite, dr. Adolfas Damušis ir Jonas Žadeikis.

ANTRA SAVAITĖ MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ STOVYKLOJE

Moksleivių ateitininkų stovykloje Dainavoje antra savaitė prasidėjo ilgu, ilgu žygiu į Wampler's ežerą. Tą rytą visi išsiritę iš lovos, apsiavę patogiausiais batais ir kojineis, kad nepritrintų pūslių, ir pradėjo žygį. Nuostabu, kad kai kurie moksleiviai visą kelią bėgo, o buvo ir tokių, kuriems žygis truko net tris valandas.

Prie ežero, stovyklautojai bėgo pirktis „tikro“ maisto — „hamburgers“, „onions rings“ ir „french fries“. Laikas bėgo. Rodos, kad vos tik atžygiavome, o jau ir vėl reikėjo apsisukus grįžti atgal. Grįžti buvo daug sunkiau, nes kojos buvo sutūnusios ir batai trynė pūsles. Kažkaip grįžome atgal į Dainavą. Vakare dalis mūsų žiūrėjo filmą „Big“, o kita dalis užmigo žiūrėdami. Tiems palinkėjome „saldžių sapnų!“

Antradienį atsikėlė jautėme, kad mumų ramėnis skauda, o tik po to atsiminim, kad šiandien liepos ketvirta, Amerikos nepriklausomybės šventė. Nors buvo Amerikos nepriklausomybės šventė, su liūdne prisiminim, kad Lietuva dar neatgavusi savo nepriklausomybės. Vakare šventėme liepos 4-tą. Turėjome balių kitoje Spyglių ežero pusėje. Medžiai ten buvo gražiai papuošti spalvotais popieriais. Saulutei nusileidus buvo laužas. Vėliau vakare visi stebėjome didelių fajerverkus, o kiekvienas iš mūsų po „sparkler“ gavome.

Kun. Svarinskis trečiadienį atvažiavo mums papasakoti savo pergyvenimus Sibire. Vakare mes visi susirinkome prieš „Baltuosius rūmus“ klausyti „Radijo valandėlės“. D. J. Karštas Karolis (Karis Petrus) ir kiekvienas būrelis savo reklamomis mus juokino. Mes girdėjome programą „Mielą Agotą“, pasaką apie mokytoją, kuris vis sakė „Bet kas? Bet kas?“, ir „Dešimt Dainavos garsų“. Gaila, kad šios stoties as negali „pagauti“ su savo radiju namuose.

Stovykloje meno pamokose stovyklautojai klįjavo, piešė, lipdė. Pagaliau, ketvirtadienio vakare, kaukių balius proga stovyklautojai užsidėjo savo padarytas kaukes. Buvo labai idomių kostiumų, pavyzdžiui Heinz pomidorų padažas su „french fries“ ir druska, žirkles, skalbiniams džiovinti virvė, bažnyčios vitražai ir gaidys su savo vištele. Bažnyčios vitražai (Vaiva Vygantaitė ir Elena Tuskenytė) buvo išrinktos kaukių balius karalienės. Po to pašokome ir dieną smagiai pabaigėme.

Penktadienio vakarą praleidome rimčiau — buvo susikau-pimo vakaras. Susiskirstė grupėmis, moksleiviai kūrė maldas, kiti rašė dekimus Dievui, o mano grupė piešė plakatus, rodančius ką Dievas mums reiškia. Grįžus atgal į salę, kun.

Repšys aukėjo šv. Mišias, o mes prisidėjome maldomis, dėkojimai, ir plakatais. Buvo vertinga paskirti vieną dieną stovykloje mąstymui apie save, Dievą, ir mūsų gyvenimą.

Paskutinė diena stovykloje buvo ir linksma ir liūdna. Linksma, kad buvome su draugais, bet ir liūdna, nes paskutinė diena būnant visiems kartu. Vakare visi gražiai apsi-rėngė, berniukai atėjo palydėti mergaites vakarienei. Visi kartu valgėme iškilmingą vakariene. Pavalgę, šokome. Buvo labai smagu. Prieš vakarinę maldą Gita Lišauskaitė padainavo, o Rimas Biliūnas pagrojo labai gražią dainą apie draugus ir Dainavą. Sustoję ratu dainavome. Dieną baigėme paskutinį kartą šioje stovykloje sušukdami „Labanaktis“.

Kitą rytą, bandėme susikrauti savo daiktus. Susitarė vieni liūdnei laukėme tėvų, kiti autobusą iš Chicago, visi žadėdami kitais metais vėl susirinkti ir vėl praleisti dvi smagias savaites stovykloje. Keisčiausias jausmas mane apėmė žinant, kad tas pats autobusas, kurio mano draugai laukia, atveža kitas mergaites, kurias aš prižiūrėsiu, būdama vadovė jaunųjų stovykloje. Aš manau, kad visi moksleiviai norėtų, kad Centro valdyba ruošų vieno mėnesio stovyklą, vietoj dabartinės dviejų savaitių stovyklos. Niekas nenorėjo palikti Dainavos. Pagalvokite. Iki kitų metų! Sudiev.

Kristina Liaugadaite

DR. ELIGIUS LELIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
4149 W. 63rd St.
Tel. 735-7709
217 E. 127th St.
Lemont, IL 60439
Tel. 257-2265
Pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
ŠEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 E. 127 St. — Lemont, IL 60439
Priklauso: Palos Community Hospital ir Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. 257-2265

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensininkams nuolat
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8288
507 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 352-4487

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso nusiūdo. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; Šešt. 10-2 val.

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. 778-7679 Kab. 582-0221
Valandos susitarus

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOs CHIRURGIJA
(Aukliai numami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ Ligoninėms
2434 W. 71st Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsiplėtimų venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 545-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KIDIKŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabineta perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIJ R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
5522 S. Wolf Rd., tel. 246-4000
Western Springs, IL
6132 S. Kedzie, tel. 778-6989
Chicago, IL
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4; 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinus
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts., Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. 448-1777

Dr. Tumasonio kabineta perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 438-0100
11800 Southcrest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą.
Kabineto tel. 778-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

PRISIMINTINA DARBO DIENA

Kasmet švenčiame Darbo dieną, primenant darbininkui ir darbdaviui, kad darbas yra pareiga ir pragyvenimo šaltinis. Darbininko ir darbdavio santykiai buvo jautrūs nuo senųjų amžių. Jie yra ne visuomet lengvai išsprendžiami ir dabar. Kiekvienas kraštas tuos santykius, pasitaikančius ginčus ir didesnius konfliktus sprendžia skirtingai, bet čia primenama ir teisingumas bei meilė. Teisingumo reikia darbdaviams ir darbininkams, meilės reikia visiems. Tai pagrindas visokiam sugyvenimui, visokiam darbui ir ryšiams tarp darbininko ir darbdavio, tarp dirbančio ir darbo prižiūrėtojo. Apie tai plačiau ir išsamiai kalbėjo pastoracinėje konstitucijoje Vatikano II susirinkimas.

Vatikano II visuotinis susirinkimas, duodamas daugelį patarimų ir nurodymų, prisipažįsta, kad ir Bažnyčia „ne visuomet turi paruošius atsakymus į atskirus klausimus, betgi trokšta sujungti apreiškimo šviesą su patyrimu, kad būtų nušviestas kelias, kuriuo žmonija neseniai ėmė žengti“ (Bažnyčia dabartinėje pasaulyje, I t. 202).

Dar labiau atsakymų negali greitai duoti vietos sąlygos. Žmonės laukia skubaus išsprendimo valdžios ar darbdavio, kai jie lengvai negali išspręsti iškilusių klausimų. Tokių painiavų dažnai pasitaiko konkrečiame gyvenime — darbe, kurį dirbame, ar darbe, kurį duodame kitiems. Čia reikalaujama ne tik teisingumo, bet ir meilės. Reikia meilės pačiam darbiui, nes tai pareiga, meilės ir žmogui, nes tai bendradarbis, ar jis būtų darbininkas ar darbdavys.

Nelengvai išsprendžiami darbo konfliktai, kai jie kyla dėl panaudojimo sustiprintos valstybinės galios, kaip yra komunistinės ar diktatūros valdomose valstybėse. Taip pat nelengva spręsti, kai savininkas mano, kad jis vienas viską žino ir viską gali. O savininkas gali būti vienas žmogus, šeimos bendrovė ar sudėtinė bendrovė, kuriai priklauso daugelis žmonių.

Ir iškyla teisingumo stoka, nekalbant jau apie meilę. Iškyla darbininkų nepasitenkinimas savininkais, kurie net nemato, ir prižiūrėtojų, kurie pasidaro darbininku, ne darbo vadovais. Ypač tai pajunta svetimieji, imigrantai iš svietimo krašto ar kitos vietovės. Jūs pradeda skriausti vadinami prižiūrėtojai, specialistai, pasidaro amatininkais. Vėl yra Vatikano II susirinkimo patarimas, kad, „kai darbininkai, kilę iš kitos šalies arba kitos krašto srities, prisideda prie tautos arba krašto ūkinės pažangos, turi būti stropiai vengiami juos bet kaip nuvertinti žemesniu atlyginimu arba prastesnėmis darbo sąlygomis“ (t.p. 245).

Kas tik nukreipta prieš darbininką, padarant jį vergu ar išnaudojimo įrankiu, yra bloga jau savo esme, nes įžeidžiamas teisingumas, kuris reikalingas visiems, įžeidžiama meilė, kuri isako net priešą mylėti. Bet koks darbininko kankinimas fiziškai ar psichiškai yra neleistinas. Tai įžeidžia patį žmogų, kuris yra lygus tam, kuris duoda darbą ar kuris prižiūri, kad darbas būtų gerai atliktas. Darbininkas turi jausti, kad jis dirba savo šeimos ar savo

artimųjų pragyvenimui. Taip pat dirba ir visai tautai ar valstybei, kuriai jis priklauso, kurioje jam sudaromos galimybės įdėti savos kūrybos dalį ir tuo daryti pažangą civilizacijoje ir kultūroje.

Dabartyje beveik visur vieno dirba vyrai ir moterys. Kartais dirba ir jaunamčiai ar net vaikai. Jiems turėtų būti darbas pritaikytas pagal jų pajėgumą ir amžių. Yra nusikaltimas prieš žmoniškumą, jeigu moterys ir vaikai turi atlikti darbus, kurie tegalima atlikti tik stiprių vyrų. Visuotinis Vatikano II susirinkimas primena, kad reikia atsižvelgti į amžių ir lytį, nes kitaip silpnesnieji bus padaromi vergais, kaip buvo vergais daromi seneliai, moterys ir vaikai Sibiro darbo stovyklose. Tai turi mintyje ypač turėti laisvųjų kraštų žmonių savininkai ir valdžios, kurios prižiūri, kad darbininkas būtų nepažeimintas, bet tik atliktų savo pareigas.

Šeima yra tartum pilnesnio žmoniškumo mokykla. „Todėl labiausiai atitinkas mūsų meto reikalavimus ugdavins, ypač krikščionims, yra uoliai darbuotis, kad ir ūkinėje, ir politinėje srityje, tiek paskiruose kraštuose, tiek tarptautinėje plotmėje, būtų priimti principiniai nutarimai, kuriais visur pripažįstami ir įgyvendinami visų asmeninės ir visuomeninės kultūros teisės“ (t.p. 237). Kultūra reikalinga ne tik darbininkui, dirbančiam fabrike, žemės ūkyje, bet ir bet kokiam darbe. Ir intelektualinis darbas laikytinas darbu, nes jis teikia pragyvenimą atitinkamam žmogui, jo šeimai, jis kelia pažangą tautoje ir žmonijoje.

Darbo diena šiame krašte yra švenčiama visų. Visi dirba kurį nors darbą ne tik raumenimis, ne tik savo rankomis ar kojomis, bet ir protu, savo inteligencija, savo mokslu ir mokslinių atradimų taikymu, kad būtų daroma pažanga aplinkoje ir visuomenėje. Šią dieną reikia prisiminti pažangą žemės ūkyje ar fabrike. Reikia galvoti apie tą darbą, kurį teikia savininkai ar valstybė. Taip pat reikia mąstyti ir apie tą darbą bei tuos darbininkus, kurie padeda savo jėgomis, savo prisidėjimu ir išradimais lengvinti bet kokius darbus ir bet kokius darbininkams. Juo labiau daroma pažanga technikuose mokslo, išradimuose, juo labiau reikia rūpintis pažanga tų žmonių, kurie dirba rankomis ar žmogiška jėga, kad jie galėtų prisitaikyti ir prie techniškos pažangos.

Ši šventė yra poilsis visiems darbininkams. Taip pat visi darbininkai, ar jie būtų jėgos ar intelektualiniai darbininkai, turi pagalvoti, kaip jie patys galėtų palengvinti darbo našumą savoje aplinkoje, prisidedami prie techniškos pažangos žmonių, dirbančių vadinamą paprastą darbą. Šių laikų technika yra visų darbų palengvinimas, bet ir visų pareigų jungtis į tokį gyvenimą ir tokius darbus, kuriuos turima šią dieną. Negalima galvoti tik apie vakar dieną, kai buvo viskas atliekama paprastai. Reikia visada daryti pažangą, kad patys darbininkai gyvenimą pasidarytų lengvesnį.

Pr. Gr.

Mūsų patyrimas dažniau išau-gia iš prarastų iliuzijų, kaip iš igitos išminties.

J. Roux

Krikščionybė mirė daug kartų ir vėl prisikėlė, nes ji turi Dievą, kuris žino būdą išeiti iš kapo.

G. K. Chesterton

VOKIETIJOS KATALIKAI APIE LIETUVĄ

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas
Europoje

Didžiausias Vakarų Vokietijos katalikų mėnraštis „Der Fels — Uola“ liepos-rugpjūčio mėn. laidoje daug vietos paskyrė Lietuvos katalikų Bendrijai. Įdėta pasikalbėjimą su kun. A. Svarinsku redakcija pavadino „Kaempfen, entscheiden kaempfen“ — kovoti — ryžtingai kovoti — pradžioje pažymėdama, kad pasaulis su įtempimu žiūri į Sov. Sąjungos padėtį. Ypač katalikai kreipia didelį dėmesį į brolius ir seses Lietuvoje bei Ukrainoje. Toliau „Der Fels“ supažindina skaitytojus (jau 2 kartą) su kun. A. Svarinsku, kuris atsako į redakcijos klausimus. Įdėta kun. A. Svarinsko ir vertėjos A. Grininės nuotrauka.

Užklaustas — kiek yra lietuvių katalikų ir kiek praktikujančių — tremtinys kunigas atsakė, kad lietuvių didžiulioji, vadinant jų tėvynę Marijos žemę. 75% lietuvių yra tikintieji katalikai. Tačiau Lietuvos Bažnyčia tikintiesiems yra nepatenkinta, kadangi vyrauja baimė, apsilėidimas, vidutiniškumas. Daug tikinčių jaunimo, tačiau pilnos statistikos nėra. Ten, kur yra jaunas ir aktyvus kunigas, ten ir randama daug tikinčio jaunimo. Jaunimas stovėjo kryžkeleje. Paskutiniai įvykiai Lietuvoje galutinai išnaikino svetimų stabų paveikslus. Niekas daugiau netiki Marksu, jaunimas domisi tikyba. Lietuvos katalikų Bažnyčia, vad. kard. V. Sladkevičiaus, tapo svarbiausia moraline ir politine jėga. Šiuo metu reikia visus Lietuvos žmones vesti prie katekizmo — vaikus, jaunimą, suaugusius.

Kiek jaunų lietuvių reikia laikyti marksistais ar komunistais? Kunigo atsakymas: „Nuo pat Lietuvos okupacijos pradžios negirdėjome apie idealų komunistą ar komunistinį jaunimą. Sovietai suformavo naują žmogų „homo sovieticus“. Jo pagrindiniai bruožai — egoizmas ir cinizmas.

Redakcija palietė kunigų seminariją užklaudama, ar panaikintas yra „numerus clausus“ (uždaras skaičius) ar KGB ir toliau mėgina užverbuoti šnipus. Kandidatų yra pakankamai ir jų skaičius kasmet didėja. Pereitais metais buvo 40, bet šei išbraukti. Kardinalas isakė juos priimti ir vyriausybę paklus. Taip pat, buvo pripažinti visi slapta įšventinti kunigai. Bet jų skaičius Lietuvai yra per mažas, tik 650, pusė prieškarinio skaičiaus. Jų amžiaus vidurkis yra 65 m. Dar pereitais metais KGB

terorizavo seminaristus. Aiškiai matyti, kad KGB nepripažįsta „persitvarkymo“. Mes žiūrime su baime į ateitį, — sakė kunigas. „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika“ ir toliau leidžiama pogrindyje. Manoma, kad „glasnost — viešuma“ yra tik trumpas laikotarpis. Anksčiau dar džiaugtis įvairiais palengvinimais.

Paliesti buvo ir politiniai klausimai, pvz. Stalino-Hitlerio sutartis bei persitvarkymo reikalai, užklausti redakcijai, ar Sov. Sąjunga gali grįžti prie ankstyvesnės padėties, tuo pačiu paliečiant ir Lietuvą.

Kunigo atsakymas: nieko nėra tikro ar pastovaus Sov. Sąjungoje, kadangi Kremliaus užnugarį nuolat vyksta kovos dėl valdžios. Bet tos kovos pasekmės sužinomos labai vėlai. Toliau kunigas sakė: „Mūsų laimei, kad sovietinė ekonomija nesulaikoma rieda pakalnėn ir vokiškas, itališkas ar japoniškas kapitalas negali jos išgelbėti. Berekalingai Vakarai iš egoistinio pagrindo, rūpinasi mūsų vergiją prailginti. Komunistas randasi paskutinėje stadijoje. Vienas dalykas mums nesuprantamas: kodėl Vakarai, būdami patys laisvi, nenori tos laisvės teisės mums pripažinti? Sovietų Sąjungoje yra žinomi šie žodžiai: juo blogiau — tuo geriau, nes juk galas yra artėiu.

Kiek vilties turi padėties palengvėjimui katalikų Bendrija? „Visus palengvinimus reikia išnaudoti, kartu pasiruošiant tautosnei kovai. Uralo koncentracijos stovyklose žiemą galima buvo lengviau išgyventi, jeigu paskutinė vasara buvo šiltesnė. Išbuvus 21 metus sovietinėse stovyklose, tremtinys kunigas išėjo iš jų dideliu patyrimu pareikšdamas, kad be Dievo negalima sukurti geresnio pasaulio. To įrodymu yra Sov. Sąjunga bei komunistiniai kraštai. Tad krikščioniškas pasaulis turi ryštingai kovoti prieš liberalizmą ir įvairius kt. „izmus“.

Kovoti ir dar kartą kovoti, kol dar nevelu.

Redakcijos klausimas: „Prašiusiuose metuose Lietuvos katalikai visuomet buvo mums (t.y. vokiečiams, K.B.) savo tikėjimo bei drąsos įkvėpėjai. Iš kokio šaltinio semiate šią jėgą?

Kun. A. S. atsakymas: lietuvių katalikai nėra kokie nors didvyriai. Tačiau jie visuomet

stengėsi būti ištikimi Dievui, Bažnyčiai ir savo tėvynei. Jėga jiems davė gilus tikėjimas ir viltis geresnės tėvynės ateities. Tą įrodo pvz. Sibiro lietuvių parašyta maldaknygė.

Kunigo išpuodžiai vakaruose? Pirmas žvilgsnis į vakarų pasaulį nėra ypatingai gražus. Katalikai atrodo lyg išsigandę arba emigrantai svetimame krašte. Katalikai tapo panašūs į protestantus ir nėra tie patys kovoje prieš Hitlerį. Mielai norėtume matyti vokiečius katalikus kard. Faulhaber ar vysk. von Galen laiku. Vokiečių ir olandų teologų konfliktas su popiežium (atrodo, kad kun. A. S. remiasi „Kiolno pareiškimu“ bei kt. pasisakymais, K.B.), yra nesuprantamas. Tai dvasinio bankroto simptomai.

Kuo gali Vokietijos katalikai padėti Lietuvai?

Kunigas pirmiausiai iškelė politinį klausimą — Hitlerio-Stalino sandėrį. Vokiečiai turi reikalauti savo vyriausybės jo anuliuojimo. Gražu būtų, jeigu vokiečiai katalikai Gorbaciovo viešnagės metu protestuotų spaudoje bei demonstruotų pasikalbėjimas vyko dar prieš Gorbaciovą. Be to, vokiečiai Kremliaus atstovą priėmė labai iškilmingai, be jokių demonstracijų, K.B.). Pageidaujamos vokiečių katalikų kelionės į Lietuvą, santykių užmezgimas. Vyskupijos ir klebonijos ryšius užmezgti gali per kard. V. Sladkevičių (kard. antrašas yra Vokietijos vyskupų konferencijos raštinėje, Kaiserstr. 163, 5300 Bonn).

Mėnraštis, pasinaudodamas vokiškos ELTA-Pressedienst 3-ju nr. išspausdino tremtinių — kun. S. Tamkevičiaus, V. Petkaus, G. Iešmant, B. Gajausko, P. Gražulio ir kt. sutikimą Vilniuje, kun. S. Tamkevičiaus, kun. K. Matulionio, kun. R. Grigo ir kt. kunigų atnašautas šv. Mišias Aušros Vartuose bei išpuodį B. Gajausko sutikimą, užbaigiant Lietuvos himnu (pirmi žodžiai atspausdinti lietuviškai).

Taip pat, tame pačiame psl. rašoma apie medicininę pagalbą Lietuvos klinikoms. Dr. Rudolfą Grulichą aplankė K. Prunksienė, nušviesdama liūdną Lietuvos ligoninių padėtį. Vokiečiai, remdami trečiojo pasaulio gyventojus, negali užmiršti ir katalikų rytuose, padėdami vaistais, tvarsiais ir kt. medicinine pagalba. Paduodamas dr. R. Grulicho antrašas.

Trumpsniam straipsnyje dr. Rudolfas Grulich (jis gauna vo-

LIETUVOS ŠILUVA

Bažnyčios liturgijoje rugsėjo 8 dieną minimas Šv. Marijos gimimas. Lietuvoje jau iš seniai tą dieną minimas Šv. Marijos apsišveikimas Šiluvoje. Vienas Europos evangelikų dvasininkas 1963 metų vasarą paskelbė laiškuose atvirą laišką apie Šv. Marijos apsišveikimus. To laiško lietuviškas vertimas buvo ir mūsų „Drauge“. Laiško autorius pasako savo mintį, kad Šv. Marijos apsišveikimų faktų negalime paneigti ir kad Šv. Marija apsišveikšia ne vien katalikams, bet ir visai žmonijai. Tik kad kai kurie krikščionys yra užmiršę Šv. Marijos garbinimą, tai atrodo, kaip laiško autorius sako, kad Šv. Marijos apsišveikimus katalikai tarsi monopolizuoja. Tačiau iš tikrųjų katalikai ir nemano, kad Šv. Marija savo apsišveikimus skiria tik katalikams. Katalikai labai linkę, kad Šv. Marijos apsišveikimus vertintų ir kiti krikščionys.

Šiluvos įvykis Europoje yra vienas iš seniausių, bent iš tų, kurie šiandien žinomi. Nors tada nebuvo nė telefono, nė radijo ir spauda iš vieno krašto į kitą nepasiekdavo taip greitai, kaip dabar, bet Šiluvos įvykis išgarsėjo visoje Europoje. Yra žinių, kad į Šiluvą atvykdavę maldininkai ne tik iš Lenkijos, bet net iš Prancūzijos. Tik Rusijai okupavus Lietuvą Rusijos carų valdžia neleido maldininkų iš kitų kraštų, trukdė net patiems lietuviams lankytis Šiluvą. Tačiau vistik lietuvių tarpe Šiluva ir jos įvykis nebuvo užmiršti.

Dabar Vakarų Europoje Šv. Marijos apsišveikimų vietos Lourdas, Fatima yra žinomesnės negu Šiluva. Bet dabartinėje rusų okupacijoje Šiluvos vardas pasiekė toli Rusijon, kad Lietuvoje ateistinio komunizmo žiauriausios priemonės nepa-jėgia sukludyti lietuvių maldininkų lankymosi Šiluvoje. Sakoma, kad Šv. Marijos gimimo Šiluvos oktavos dienos atvyksta į Šiluvą rusų iš gana toli pamatyti tą girdėtą vaizdą.

Kiek mūsų tautai nuo 1940 metų iki dabar reikė Šv. Marijos garbinimas Šiluvoje, gali pasakyti tik tie, kurie iki šios dienos gyvena Lietuvoje. Gyvenantys už Lietuvos galime tik tiek pasakyti, kad mūsų prisiminimas ir šventė Šv. Marijos apsišveikimo Šiluvoje mus vis labiau suartina ne tik su Šv. Marija, bet ir su jos garbintojais Lietuvoje. Kai kalbame apie Lietuvos istoriją svetur augančiam mūsų jaunimui, turėtumėm ne tik priminti Šv. Marijos apsišveikimą Šiluvoje, bet ir paaiškinti, kokios reikšmės tai turėjo tada 17 šimtmečiu, turėjo ir turi iki dabar mūsų tautai Lietuvoje ir lietuviams už tėvynės.

Vysk. V. Brizgys

ilgas ir sunkus yra mudviejų šios nakties budėjimas! Aš vėl tik ką priėmiau naują pacientą. Keturiasdešimt aštuonių valandų amžiaus kūdikį su problema.

— Ar aliarmuojančia? — automatiškai išsprūdo man žodžiai.

— Gydytojas, kuris ji mums siuntė, mano, kad ne, — atsakė ji.

— Jei ne, tai įdomu, kodėl jis dviejų dienų kūdikį siunčia pas mus?

— Turbūt atsargumo dėlei — paaiškino ji, nes mes turime kūdikiams ypatingos priežiūros skyrių, o ligoninė, kurioj jis gimė, tokio skyriaus neturi.

— Sesute, tai kokia problema turi kūdikis?

— Problema yra ta, kad jis gimė tris savaites prieš laiką iš Rh negatyvios motinos, ir jo oda bei akių baltymai turi gelsvą atspalvį — icterus.

— Oho! To tik betruko! Tai jau didelė problema! Sesute, man atrodo, kad mus laukia sunkus uždavinys.

— Neatrodė, — raminančiai pasakė ji, — nes gydytojas man tvirtino, kad kūdikio motina gimdo tik pirmą kartą ir kraujo transfuzijų savo gyvenime ji nėra turėjusi. Todėl jis galvoja, kad kūdikio „icterus“ yra fiziologinis, o ne patologinis.

Padėkojau gailestingajai sesutei už man taip reikšmingas informacijas ir, ilgai nedelsdama, nuskubėjau pas ligonį.

Pakėly analizavau visą situaciją ir niekaip negalėjau suvesti galų su galu. Kodėl su fiziologine gelta (icterus), kurią dažnokai naujagimiai turi, gydytojas atsiuntė mums kūdikį? Juk ji savaime be jokių pėdsakų praena. Argi dėl to reikėjo tokį ankstyvą rytą į kitą ligoninę jį siųsti?

(Bus daugiau)

KOMPLIKUOTAS REIKALAS

Dr. KONSTANCIJA PAPROCKAITĖ
ŠIMAITIENĖ

1

Žiema. Gauruoti šalti debesėliai raivėsi ir kilo į neišmatuojamas dangaus beribes. Uždengė sidabrinę mėnulio akį ir žiburiuojantį žvaigždyną, jie saujomis bėrė į žemę baltą, sausą sniegą. Žvargus vėjas šėlo, užė, kaukė, sukosi verpetu ir blaškė sniegą į visas puses. Tai ji suversdavo prie vienos ligoninės sienos, tai prie kitos, tai vėl atgal ir taip be galo... Netrukus baltuose pūkuose paslėpė viską. Neliko nei kelių, nei takų, nei gatvių įdubimų. Akiratyje iš aprasotų langų stiklų vienur, kitur žibėjo žiburėliai. Gatvė kartas nuo karto švytėdavo automobilių šviesos, bet ir tos greitai dingdavo.

Buvo naktis. Budžiu vaikų lovų skrydži. Darbo belgės, nes žiemos metu visos ligos būna užpildytos ligoniais. Jau kita diena aušo, bet aš dar nebuvau sumerkusi akių. Priėmiau paskutinį sunkią sergantį ligonį. Surašiau juo ligos istoriją. Patikrinau jį ir, nurodžiusi gailestingai sesutei jo gydymą, išsekusiomis jėgomis, pliku nuvargusiu veidu, vos bėpavildama kojas, išėjau į savo budėjimo kambarį.

Atsisėdau gale rašomojo stalo. Parėmiau rankomis savo sunkią galvą ir pasvajojau:

— Ak! Kaip dabar būtų smagu išgerti puoduką šiltos kavos. Palįsti po dušu ir nors valandėlę netrukdomai užmigti!

Deja, aš tokios prabangos leisti sau negaliu, nes kiekvienu momentu gailestingoji sesutė gali mane iškviešti pas kritiškai sergančios mažiukas.

Žvilgtelėjau į ant rašomojo stalo monotoniškai tikintį žadintuvą, kurio rodyklė jau artėjo prie šeštos valandos ryto, o taip pat į gulintįs knygų kalnus ir įvairių užrašų pluoštus. Varciau juos. Bandžiau dėti ir derinti įvykius vienus su kitais. Tačiau man nesisekė. Galva linko. Snaudulys augo. Akys merkėsi, ir aš vietoj sakinių mačiau tik pilksvus brūkšnelius ant puslapių.

Staigus greitosios pagalbos kaukimas prikėlė mane iš laukimo apsnūdimo ir vėl sugrąžino į realybę. Pribėgau prie lango. Gatvė, nesilaikydama jokių šviesų, lėkė ligoninės link ambulansas. Motoristai pasitraukė jam į šalį. Taksistai leido jam prasiženkti. Budintis policininkas, pakėlęs ranką, sustabdė visą judėjimą ir leido netrukdomai važti ligonį. Ambulansas signalizavo damas įlėkė į ligoninės kiemą ir sustojo. Šoferis, vikriai iššokęs iš mašinos, atidarė jos duris. Duryse pasirodė balta uniforma paramedikas. Jis ištraukė iš mašinos plastikinę dėžę su kūdikiu. Atsargiai ją nešdamas, jis ligoninės prieangy dingo.

Netrukus sanitarai paguldė ant neštuvų kūdikio motiną ir, ją šiltai apklodę, įnešė į ligoninę.

Ambulansui dar neišvažiavus, kelis kartus sustorškėjo mano telefono skambutis. Pakėliau ragelį ir atpažinau ypatingą priežiūrojo būdinių gailestingos sesutės balsą.

— Daktare — prašeko ji. — Ir kas per naktis! Koks

HORIZONTALAI

SIBIRO TREMTINŲ DAILĖ VILNIUJE

Šią vasarą, kuri jau artėja prie pabaigos, atgimusi Lietuvoje buvo daug įvairių ir ilgai minėtų įvykių. Pirmą kartą beveik 50 metų laikotarpio, šalia lietuviams brangių istorinių paminklų atstatymo įvairiose Lietuvos vietovėse, šalia laisvės kovotojų-partizanų netiesioginio prikėlimo iš užmaršties, kai kuriose vietose jų palaikus iš pelkynų ir kitokių užkampų perkeltant ir parapijų kapines, deramos pagarbos susilaukė ir buvę Sibiro tremtiniai.

Džiugi naujiena buvo, kai birželio vidury, minint 1941 m. birželio mėn. bolševikų įvykdytų masiškų lietuvių tremimų į Sibirą 48-sias metines, Vilniuje buvo atidaryta buvusio Sibiro tremtinių dailės kūrinių paroda, susilaukusi didelio tautos dėmesio.

Ta proga savaitraštyje „Literatūra ir menas“ (1989.VII.1 nr.) Gražina Kliaugienė rašė: „Vilniaus dailės parodų rūmuose pastarąsias savaites itin gausu lankytojų — čia atidaryta lietuvių tremtinių dailės paroda. Jau nebestebina, kad tokia paroda pagaliau įvyko — šįandien mūsų politinis gyvenimas kinta ir įvairėja be galo sparčiai. Stebina kas kita — kiek daug jų buvo, išrūti iš savo gimtosios žemės, iš meno vizijų pasaulio ir nusiviečių ir neaprepiamas Sibiro platybės kirsti miško, kasdien grūmtis už gyvybę ir kasdien ilgėtis tėvynės... Ir iš dalyvių toli gražu ne visi šios parodos susilaukė. Parodos, kuri būtų taip praskaidrinusi sunkios ir ligotos senatvės dienas, kuri būtų padėjusi dar sykį patikėti, kad pasaulyje vis dėlto egzistuoja teisybė...“

Atidarydamas 37 gyvųjų ir mirusiųjų buvusių Sibiro tremtinių dailės kūrinių parodą, dabartinis Vilniaus katedros klebonas, ilgus metus Vorkutoje kalintas prel. K. Vasiliauskas taip kalbėjo: „Šįandien mes susirinkome pagerbti tuos, kurie per penkiasdešimt metų buvo laikomi be pagarbos... Tad šį vakarą mes norim nusilenkti mūsų brangiems tautos kankiniams, pasakyti aciū tiems, kurie ištverė, pasakyti amžinai atilsį tiems, kurie negrįžo, ir palinkėti, kad mūsų tautos niekad tokia tragedija nebeįsitiktų...“

Trijų Sibiro tremtyje mirusiųjų dailininkų kūrinių išstatyti Vilniaus parodoje. Būtent 1952 m. Barnaulo apylinkėje, Altajaus krašte, mirusio mažiūnio dailininko Adomo Brako, 1942 m. Norilsko rajone mirusio dailininko Adomo Smetonos ir 1964 m. Novosibirske mirusio Kauno meno mokyklos auklėtinio Jono Burbos.

Kai kurie parodos dalyviai mirė sugrįžę į Lietuvą. Jų biografijose itin atsispindi tragiškas lietuvių tautos kelias. Vitalius Lukošaitis gimė 1950 m. Jakutijoje, 1956 m. grįžo į Lietuvą, 1983 m. baigė Vilniaus dailės institutą, skulptorius. Mirė 1988 m. Ignas Piščikas gimė 1898 m., 1928 m. baigė Kauno meno mokyklą, vėliau studijas gilinio Paryžiuje. Mirė 1984 m. Vilniuje. Romualdas Vincius gimė 1922 m. 1940-45 m. studijavo Vilniaus dailės akademijoje. 1945 m. ištremtas į Vorkutos lagerius. 1956 m. grįžo Lietuvon. Mirė 1988 m.

Tiek apie mirusius dailininkus, kurių kūrinių buvo išstatyti Vilniaus parodoje. Tuo tarpu gyvieji atstovauja, sakyčiau, trims kartoms: tiems, kurie gimė jau Sibire, tiems, kurie buvo išvežti dar lopšyje būdami ir tiems, kurie buvo išvežti suaugę. Iš pirmosios

grupės, šalia kitų, paminėtina Gražina Arlauskaitė, gimusi 1954 m. Irkutsko srityje tremtinių šeimoje. 1956 m. tėvai parsivežė į Lietuvą, kur baigė Vilniaus dailės institutą, dabar yra tapytoja monumentalistė, dirba Šiaulių pedagoginiame institute. Taip pat 1954 m. Altajaus krašte tremtinių šeimoje gimęs Jonas Gasiūnas, kuris su tėvais 1959 m. sugrįžo į Lietuvą, 1984 m. baigė Vilniaus dailės institutą, dabar yra tapytojas ir dėsto Vilniaus vaikų dailės mokykloje.

Nemažai yra antrosios grupės atstovų. Vytautas Moncevičius gimė 1950 m. Kretingos rajone, 1950 m., taigi vienerių metų amžiaus, su tėvais ištremtas į Tomsko sritį. 1956 m. grįžo į Lietuvą, baigė Vilniaus dailės akademijos Kauno skyrių, dabar yra architektas ir tapytojas. Panaši biografija ir 1950 m. gimusio Juozo Vosyčiaus, kuris kitais metais buvo ištremtas į Tomsko sritį. Grįžo po ketverių metų ir Vilniaus dailės akademijoje įgijo monumentalisto specialybę.

Didžiausią Sibiro tremtinių dailės parodos dalyvių grupę sudaro trečiosios grupės dailininkai, iš kurių minėtini tapytojas Vytautas Cipliauskas, skulptorius ir poetas Vytautas Mačiūka, grafikas Emanuelis Katilins ir kiti.

Pasak meno apžvalgininkės Gražinos Liaugienės, „Labai įdomu, kad paroda atveria keltą tokių aspektų, apie kuriuos anksčiau nelabai tepagalvodavome. Visų pirma joje nors ir netiesiogiai, tačiau pakankamai ryškiai atsiskleidžia tautos kultūros tradicija bei dvasingumo siekis, kurio nepalaužė nei žiaurios tremties sąlygos, nei vėlesniųjų metų gyvenimo absurdas...“

RUGPJŪČIO 23-SIOS AKIMIRKOS WASHINGTONE

Istorinė rugpjūčio 23-oji, pažyminti 50-sias metines, kai pagal Molotovo-Ribbentropo pasirašytą sutartį ir slapstus dokumentus Pabaltijo respublikos buvo parduotos raudonajai Sovietų Sąjungai, Washingtone buvo suaukštėta ir vasariškai karšta diena. Čia tą dieną dėmesio centras nukrypo į Sovietų Sąjungos ambasada, nes kaip tik buvęs jos užsienio reikalų ministras (ar komisaras?) buvo vienas iš tos sutarties signatarų.

Tuo metu, kai nuo Vilniaus iki Talino rankomis susijungė gal ne vienas milijonas Pabaltijo gyventojų, pro Sovietų ambasada Washingtone pravažiavo simbolinė limuzinų ir privačių automobilių vilkstinė. Automobilai buvo apkrauti plakatais su svastika ir kūju bei pjautuvu, ir užrašais, reikalaujančiais panaikinti Molotovo-Ribbentropo pakto padarinius.

Lygiai 12 val. prieš ambasados rūmus su vėliavomis, tautiniais rūbais ir juodais kaspiniais susirinko apie 300 lietuvių, latvių, estų, ukrainiečių ir kitų tautybių žmonių, ypač nemažai jaunimo.

Valdžiai pakeitus potvarkį ir dabar leidžiant ribotam skaičiui žmonių su vėliavomis bei plakatais vaikščioti (tik, gink Dieve, ne stovėti) toje gatvės pusėje, kur policijos saugomi stovi ambasados rūmai, visą laiką aplinkui sukosi vėliavų ir plakatų ratas. O iš kitos gatvės pusės be paliovos skambėjo laisvės reikalaujantys šūkiai ir buvo skaitomas Amerikos senatorių bei kongresmanų kreipimasis į Pabaltijo šalių gyventojus ir ypač į M. Gorbaciovą. Praeiviams buvo dalinami LB ir Vliko paruošti lankstinukai ir renkami parašai po peticija, reikalau-

Renatos Nelsaitės mergvakaryje abiejų susigiminiujančių šeimų nariai. Iš k.: Inga Nelsaitė, Raimundas Paulius, Renata Nelsaitė, Birutė Viskantienė — Renatos krikšto motina, Angelė Nelsienė ir Zigmas Viskantas. II-je eil. — Vytautas Paulius, Rimas Narbutas, Bronė Paulienė, Audra Nelsaitė-Narbutienė ir Romas Nelsas.

Nuotr. V. Jatulienės

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

LIETUVIŠKAS MERGVAKARIS

Rugpjūčio 5-os dienos popietę puošnioje ir erdvoje Viskantų rezidencijoje Los Angeles mieste,

jančia Sovietų kariuomenės išvedimo iš Pabaltijo.

Po valandos, demonstracijai nustatytam laikui baigiantis ir reporteriams filmuojant bei fotografuojant, demonstrantai susikabino rankomis, solidarizuodami su gyvąja grandine išsitiesusia per Lietuvą, Latviją ir Estiją.

„TIESA“ PATVIRTINO A. JUODVALKIO SKELBTĄ TIESĄ

Lietuvoje ir išeivijoje ilgą laiką buvo galvojama ir skelbiama, kad 1941 m. birželio mėn. iš Lietuvos besitraukdami bolševikai Panevėžį nužudė tris gydytojus ir 19 cukraus fabriko darbininkų. Tuo metu Panevėžį gyvenęs žurnalistas Antanas Juodvalkis „Draugo“ š.m. birželio 20 d. nr. paskelbė laisną, kuriame tą įvykį taip aprašo: „Jau ne pirmą kartą tenka gir-

Californijoje, susirinko arti šimtinės moterų ir merginų ir Renatos Nelsaitės atsisveikinimo mergvakarį.

Jos tėveliai, R. ir A. Nelsai,

dėti, kad nužudyti tie buvo Panevėžio cukraus fabriko darbininkai. Kaip to įvykio liudininkas ir cukraus fabriko tarnautojas, tvirtinu, kad nužudytijų tarpe nebuvo ne vieno cukraus fabriko darbininko, bet buvo lietuviai patriotai, sugaudyti aplinkėje ir nužudyti prie cukraus fabriko, bet ne fabriko žemėje.“

Po aštuonių dienų tuo reikalu atsiliepė ir Vilniaus „Tiesa“, VI.28 nr. paskelbtame straipsnyje „Laiko atidengtos žaidros“ patvirtinusi, jog „Šįandien jau yra paaiškėję, kad ten nužudyti tie nebuvo cukraus fabriko darbininkai, kaip buvo iki šiol spėjama...“

Taigi žurnalistas A. Juodvalkis sugrįžė per 48 metus tiek Lietuvoje, tiek ir išeivijoje įsienėjusį mitą, kad ten buvo nužudyti Panevėžio cukraus fabriko darbininkai.

mūsų kolonijos pažiba ir pasididžiavimas. Savo dosnumu, nuoširdumu ir visuomenine veikla lietuviškuose darbuose žinomi net už šio kontinento ribų. Meilę okupantų niokojamai Lietuvai, troškimą išlaikyti gimtąją kalbą ir pasiryžimą dirbti tautos labui, įskiepijo savo dukroms. Visos 12 metų mokėsi šeštadieninėje lietuviškosios mokyklos, priklausė „Spindulio“ ansamblui, visos trys gražiai kalba lietuviškai ir vykdo tėvėlių pageidavimą — tęsti genties gyvavimą. Vyresnioji, Audrė, jau sukūrė lietuvišką šeimą, antroji — šios dienos solenizantė Renata, ruošiasi tą patį padaryti ir net trečiosios, jauniausios Ingutės, ranką puošia deimanto žiedelis užmąstus jaunuolio-lietuvio.

Pradėdama šios pavakarės oficialią dalį, B. Viskantienė, Renatos krikšto mama, pasidžiaugė, kad p.p. Nelsams sekasi — visos jų dukros daro tai, kas yra visų tėvų svanė.

Mergvakarį pravedė A. Pažiūrienė, supažindindama su Lietuvoje buvusiais mergvakario papročiais, o tuo pačiu metu iš rankų ir rankas ejo pinamas rūtų vainikas, kurį užbaigus, buvo

INTERNATIONAL INDUSTRIES

GREIČIAUSIAS IR PATIKIMIAUSIAS BŪDAS

NORINTIEMS APRŪPINTI ARTIMUOSIUS LIETUVOJE

Jūsų artimieji tikrai apsidžiaugs gavę kvietimą atvykti į užsienio valiutos parduotuvę Vilniuje. Kaune ar Klaipėdoje ir, jiems patogiu laiku, be palydovo, už Jūsų nurodytą sumą apsipirkti; ar atsiimti naują Volgą ar Žigulį.

Kreipkitės — atsisiųsime kainoraščius bei platesnę informaciją apie šį išimtinį patarnavimą.

NAUJAS PATARNAVIMAS

NORINTIEMS PASVEIKINTI SAVO GIMINES AR DRAUGUS LIETUVOJE

ŽAIBO greitumu jūsų artimieji bus pasveikinti vardinių, jubiliejų, suktuvių, vestuvių, ar bet kokia kita proga. Sveikinimai pristatomi į namus.

Kreipkitės — atsakysime į visus jūsų klausimus.

ŽAIBAS
9525 So. 79th Ave.
Hickory Hills, IL 60457
Tel. 312-430-0074

INTERNATIONAL

Pranešame, kad visos 1989 m. ekskursijos jau užpildytos. Dėkojame visiems savo klientams, pasinaudojusiems mūsų patarnavimais, ir ruošiamės tikrai įdomiam ir įvairiam 1990 m. sezonui.

Primername, kad G. T. INTERNATIONAL apskritus metus telkia įvairias paslaugas. Visi jūsų biznio ar turistinės kėlionės reikalai bus sutvarkyti profesionaliai ir sumaniiai.

Norintiems viešėti Lietuvoje 5 dienas ar 5 savaites, sudarome individualius maršrutus, sutvarkome dokumentus bei visus kėlionės ar viešbučio reikalus, ir jūsų paslaugoms parūpiname patyrusį asmenį jus pasitikti.

Kreipkitės — kėlionė be rūpesčių daug malonesnė!

G. T. INTERNATIONAL, INC. 9525 SO. 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS 60457 TEL: (312) 430-7272

papuošta jaunosios galva. Tarp skaitymo buvo dainuojamos dainos, vadovaujant solistei J. Čekanauskienei. Jos buvo linksmos, humoristinės, ilgesingos, išsiskyrimą mininčios, iki ašarų sujaudinusios jaunąją Renatą. Gausių aplodismentų ir juoko susilaukė p. Giedraitienės ir p. Sekienės kupletai-pamokymai jaunajai.

Po to prabilo A. Nelsienė, ragindama savo dukrelę neišsidažyti ir nepamiršti garbingos protėvių kilmės. Kad ir skaudančia širdimi tenka išsiskirti, tikisi, kad būsimoji anyta mylės marčią, ne mažiau, kaip ir savo sūnelį. Bronė Paulienė vylingai šypsojosi.

Pasirodo V. ir B. Pauliai,

gyvenantieji Allende, New Jersey, būsimieji jaunosios uošviai, susipažino per R. ir A. Nelsų vestuves. Jie taip pat turi tris jaunas atžalas, kurių antrasis — Raimundas ir yra Renatos sužadėtinis. Pauliai ne mažiau pagarbos ir pasididžiavimo verti ir žinomi rytiniame JAV pakraštyje. Dėl to mūsų visų džiaugsmui galima drąsiai tikėti, kad iš tokių dviejų garbingų šeimų sukurtas naujas židinyš isiliepsnos į naujų polekių, užmojų, kūrybos platumas.

Prasidėjo dovanų atidarymas. Jaunoji buvo patenkinta gausiomis, jos reiklaus skonio atitinkančiomis dovanomis.

(Nukelta į 6 psl.)

LABOR DAY GREETINGS

Best Wishes To Our Friends And Associates For A Safe
And Happy Labor Day
Courtesy of
EDWARD HINES LUMBER CO.
Phone: 767-8300
4626 West 63rd St., Chicago, Illinois

LABOR DAY GREETINGS
SOUTHWEST FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
3525 W. 63rd St., Chicago, Illinois 436-4600
4062 Southwest Hwy., Homewood, Illinois 636-2700
9840 S. Pulaski, Oak Lawn, Illinois 424-8400
MANOR FEDERAL DIVISION
5830 W. 35th St., Cicero, Illinois 656-0800

KENN'S FAMILY BOWLING PRO SHOP
3205 W. 59th, Chicago, Ill. 434-1800
Columbia - AMF - Brunswick - Ebonite
Shoes, Bags & Accessories
Open Mon. & Fri. 11 A.M. to 6 P.M.
Tues. & Thurs. 12 to 8 P.M.
Sat. 11 A.M. to 5 P.M.

Labor Day Greetings
To All Our Friends & Patrons
IDEAL AUTO PARTS
4639 S. California Ave.
Chicago, Ill.
523-5277
Automotive Parts For All Cars

Labor Day Greetings From
PARK FOOD & LIQUOR MART
2610 W. 71st St., Chicago, Ill.
776-1821
Open Monday thru Saturday
8 A.M. to 9 P.M.
Sunday 8 A.M. to 6 P.M.

Labor Day Greetings
To Our Many Friends
Courtesy of
COZZI IRON & METAL CO.
2500 S. Paulina
Chicago, Ill.
Telephone: 254-1200

Labor Day Greetings
To Our Many Friends
Courtesy of
CRAWFORD SAUSAGE CO.
— Daisy Brand Meat Products —
Phone: 277-3095
2310 S. Pulaski, Chicago, Ill.

Labor Day Greetings
DAINA RESTAURANT
2656 W. 71st St., Chicago, Ill.
434-9666
Open Tuesday thru Sunday
8 A.M. to 8 P.M.
Closed Monday

EDENS OPTICIANS
4143 W. 63rd St., Chicago, Ill.
585-7800
5569 W. 95th, Oak Lawn, Ill.
499-3656
Prescriptions Filled
Frames Repaired

Labor Day Greetings
DOUBEK PHARMACY AND MEDICAL SUPPLY
3846 W. 63rd St., Chicago, Ill.
581-1122
Specializing in Colostomy, Entreal
And Diabetic Supplies.

Darbo Dienos Sveikinimus Siunčia
IAMA STATIONERS
6239 S. Kedzie
776-9102 or 776-9341
Viskas įstaigoms! Raštinės, braižybos ir mokyklos reikmenys. Sveikinimo kortelės įvairiomis kalbomis.

Labor Day Greetings
From
JAY DRUGS
2750 W. 71st St., Chicago, Ill.
476-2206
Open Mon. thru Sat. 9 A.M. to 9 P.M.
Sunday 9 A.M. to 5 P.M.

K & S PHARMACY
"A Family Drug Center"
We Honor All Insurance & Welfare Plans
Free Neighborhood Prescription
Delivery Service
476-8006
2601 W. 59th

TATRA INN
6040 S. Pulaski
582-8313
Polish & American Cuisine
Open Tuesday thru Sunday
For Lunch & Dinner
Call for Reservations

Labor Day Greetings From
LAWN LANES
6750 S. Pulaski, Chicago, Ill.
582-2525
Labor Day Weekend Special
\$1.00 Per Game
Fri. - Sat. — Sun. — Mon.

Labor Day Greetings
To Our Many Friends
Courtesy of
LEE TELEVISION SERVICE
(Electronics)
3422 W. 63rd St., Chicago, Ill.
Tel.: 471-1619

Labor Day Greetings
To Our Many Friends
Courtesy of the
LEITZ DIE & TOOL CO., INC.
Phone: 271-1408
5462 N. Damen Ave.
Chicago, Ill.

MIDWAY CATERING & BANQUET HALL
4222 W. 63rd St., Chicago, Ill.
581-4222
Banquets for Weddings & All Occasions
In Your Home or in Our Hall
Package Plans Available

Labor Day Greetings
To Our Many Friends And Patrons
Courtesy of
MIDWAY PHARMACY INC.
Phone: 767-9155
Dollar off with Vitamins
4324 W. 63rd St., Chicago, Ill.

OLD FASHIONED CANDIES
6210 Carmack,
Berwyn, Ill. 60402
788-6669
Home of French Cream
Chocolate Novelties
All Types of Boxed Candies

Labor Day Greetings
71ST & WESTERN CURRENCY EXCHANGE
7056 S. Western Ave., Chicago, Ill.
476-2721
Checks Cashed — Money Orders
Western Union — License Renewal

Labor Day Greetings To Our Many Friends
Courtesy of
SLUDGE REMOVAL AND SEWER SERVICE
Phone: 888-5175
2315 West Moffat
Chicago, Ill. 60647

Darbo Dienos Sveikinimus
Visiems lietuviams siunčia
THE AMERICANA HEALTHCARE CENTER
Rezidentai ir tarnautojai
9401 S. Kostner
Oak Lawn, IL
423-7882

Best Wishes To All
For a Safe And
Happy Labor Day
Courtesy of
A FRIEND

Redaguoja dr. K. A. Dagys

INVESTAVIMAS

Buvo šienligės sezonas, ir žmonos paprasčiau piniginius reikalus tvarkyti. Nenorėjau praversti bankelio durų, kur kaip iš armotos sučiudėjęs, galėjau įjungti automatinio aliarmo sireną ir pasidaryti ne tik sau bėdos. Taigi Kornelija su gazo, elektros ir mėnesine vien tik plepafono (atsiprašau: telefono) 96 dolerių su 37 centų sąskaitomis ir 200 dolerių laimingai išleidau.

Po pusvalandžio Kornelija grįžta tikrai laiminga ir su didoka dėže.

— Spėk, kas tos dėžės yra, — buvo jos pirmieji žodžiai.
— Tuzinas naujų suknelių.
— Neįspėjai.
— Vėjinis malūnas.
— Blogas spėjikas esi.
Ir ji atidarė dėžę.

— Pasitaikė gera proga. Eidama į bankelį pastebėjau atidarytą senienų krautuvę ir užsukau.

— Ne tiek senienų, kiek vagių.

— Nesvarbu, kaip pavadinsi, bet matai, koki sena, retą daiktą užtikau ir pirkau. Man prisimena seni laikai, tas gramafonas, triūba. Matai, ir šunelis pridėjęs ausį. Tai „His Master's Voice“.

— Pirmiausia, kam jis reikalingas, kur jį dėsim? Kiek už jį mokėjai? Aš tai nei dešimtuko nebūčiau davęs. O sąskaitas ar sumokėjai?

— Negalėjau to padaryti. Visus pinigus sumokėjau už tą neįkainojamą senieną. Juk tai kapitalo investavimas!

— Du šimtus sumokėjai?

— Tas gramafonas kitais metais bus dvigubai brangesnis. Pardavėjas man taip sakė, kad pernai jo vertė buvo tik šimtas, o kitais bus keturi ir taip toliau. Geometrine progresija, jei dar neužmiršau matematikos. Po kelių metų mes būsim turtingi, ji pardavė.

Gerai, kad tą minutę užėjo noras čiaudyti. Būčiau ką nors labai negero pasakęs apie tą praturtėjimą pagal geometrinę progresiją. Kai praėjo čiaudulys, kiek galima ramiau aiškinau:

— Bet sąskaitos liko nesumokėtos, iš pensijos likučių atimantį mėnesį turėsim tik pragyvenimui, už sąskaitas neturėsim iš ko. Ateis ir išjungs telefoną (nors slaptaio to ir noriu), gaza, elektra.

— Neįsijungs. Antai matei per televiziją, kai meras Daley skundėsi, kad 62 procentai ar daugiau čikagiečių laiku arba ir visai niekad nemoka sąskaitų už vandenį, gazą, kitus patarnavimus. Kodėl mes negalime būti tarp jų? Kurie žino, sako, kad išjungti negalima, konstitucija neleidžia. Tai būtų diskriminacija.

— Kokia garantija, kad tu kitais metais už tą laužą gausi ne dušyk daugiau, bet nors pusę to, ką sumokėjai, jeigu iš viso kas pirs iš tavęs? Atsikrausė krautuvinėkas prieš porą mėnesių ir po kito ar trečio savo tavora vėl iškels kitur. Taip visi vagys daro.

— Jis pelnų man garantavo. Be to, sakė, kad anas automobilio meistras, kurį tu Maniška vadini, prieš kelis ar daugiau metų pirkto automatinį pianiną, kuris pats skambina neprislėgtus, mokėjo ar ne šimtą, o dabar tas turtas įvertintas ar ne dešimt tūkstančių. Ir jis vis dar neparduoda, laukia, kol dar bus brangiau.

— O jeigu jis neparduos savo griozdo už dešimt ar daugiau tūkstančių, ir tu nerasi pirkėjo net už savikainą? — nenusileidau.

— Krautuvinėkas sakė, kad jis pats atpirks ir kitais metais gal net dvigubai sumokės.

Ne taip lengva buvo ką nors kalbėti, ginčytis.

Po kelių valandų susiradau tą Maniška, paskambinau ir užklausu apie jo didelės vertės skambantį inventorių.

Apsidžiaugę žmogus lyg pinigėlių pametęs, o du radęs:

— Gerai, kad tamsta nori tą pianiną pirkti. Taip, tada buvau kvailas ir iškisau visą šimtą. Seniena, investavimas — man sukčiai kalbėjo. Nė velnio vertas. Joks volis nesisuka, jokio garso, stygos surūdijo, susisuko. O gal kaip tamsta senienų rinkėjas ir nupirktum už pusę kainos? Ne? Tai už dešimt dolerių. Būk žmogus, atiduodu velniui — tik tamsta pats su savo vyrais turėsi jį iš antro aukšto nukraustyti ir išsivežti. Irgi ne? Šimtas tūkstančių velnių ir pora raganų!

Nukentėjas Keturausis

Šventas Petras prie dangaus vartų sulauko vieną dušėlę ir sako:

— Tu buvai didelis melagis. Negalio tavęs taip lengvai įleisti į dangaus linksmybes.

— Maldauju, būk gailėtingas. Juk ir tu buvai žvejys, — atsiliėpė dušėlė.

Catholic Digest

Perkūnų ir žaibų mėgėjai organizuoja išvyką į Javą, Indoneziją, kur garantuojama kiekvieną dieną bent trys perkūnijos.

L'Esprid, Paryžius

— Nesuprantu, ko tas klientas nori. Jis tik šaukia: „Banditas, žulikas, sukčius, razbaininkas“, ir taip visą laiką.

— A! Tai jis nori su manim šnekėti.

KAIP PRATURTĖTI?

Kiekvienas kitaip kraustosi iš proto — sako mūsų liaudis. Jeigu tik kraustyti ir daugiau nieko, būtų linksmas jų reikalas. Bet jie nori dar ir praturtėti. Neseniai į Balfio įstaigą atėjo prašymas ir grąšinimas, reikalaujantis 300,000 dolerių, kad siuntėjas galėtų iš vokiečių antikvariato nupirkti kažkokią Dariaus-Girėno memorialinę lentą...

Chicagoje iš penkto aukšto ant pievutės nukrito iš balkono persisvėrusi trejų metų mergytė. Susižeidė, bet ne taip labai. Motina padavė į teismą miesto valdžią, reikalaujama 1.5 mil. dolerių, kodėl po jos balkonu nebuvo tinklo arba niekas tuo laiku nestovėjo išskėtęs rankas ir nepagavo mergytės.

Vienas ginekologas gydytojas skundėsi, kad jau buvo pensijoje, nesivertė praktika, kai prieš jį buvo iškelta byla, jog 15 metų berniukas, kaip dabar paaiškėjo, turi kreivą nosį. Vadinasi, daktaras kaltas, vaikui gimstant ką nors ne taip padarė, nepastebėjo. Reikalavo 4 milijonų ieškinio. Teismas, žinoma, ieškinį atmetė, bet gydytojas turėjo išlaikyti nemalonumų ir sugaišo.

KLAUSIMAS SU ATSAKYMU

— Nesu tokia sena, ir atrodau neblogiausia (taip pati manau), bet niekas nesidomi manimi, o salės į joki prezidentą nekviečia. Ką daryti?

— Daryk taip, kaip daro viena kaip tik tokio pat sudėjimo moteriškė: po solistų ir ansamblių koncertų nepraežima, nelaukiama, nesulaikoma pakilki iš salės ir prieik prie mikrofono, pasveikink koncertavusius, surask priežastį, sugalvok, kad buvote ten ir ten susitikte. Dar gali ir gėlytę įteikti. Visa salė matys. Gal dar ir koks našlys tau akį pamerks.

Curtis Stahl skundžiasi: „Mano darbovietė tokio miesto daly, kur pasitaiko daug automobilių vagysčių, tai prie mašinos lango pridėjau raštelį: „Išpėjimas. Palietus mašiną, pradės kaupti aliarmas! Vieną dieną po darbo radau iš mašinos pavogtą brangų CD radijo aparatą. Prie mano išpėjimo raštelio buvo priedas: „Jūsų aliarmas blogai veikia. Jį reikia pataisyti!“

MAŠALAI

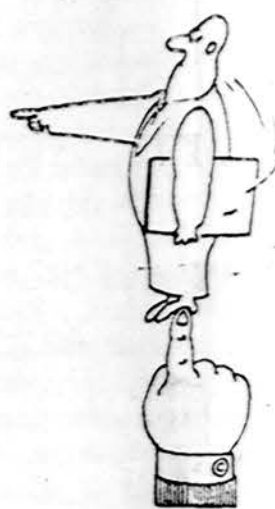
Iš kur ta velniška draša, Nemokant nieko mokyt nuolat, Ir vėl, ir vėl pirmieji puolat, Lyg mašalai, ten, kur sviesa! Arnas Varnas, Šluota

Liaukitės būvę užsispyrusiais — iš degančio tvarto neinančiais ožiais.

Dr. J. Adomavičius

POLITINĖS SATYROS

Vytautas Eidukaitis

PASTOVUSIS

Sėfo pastovumas aiškus ir vaikučiams: suka į tą pusę, kur vėjelis pučia.

IS STALININIO ARCHYVO

Mes žinom, kad jis bukas ir šiaudinis, bet skirkim vadovauti, nes partinis.

KELIAS Į LAISVĘ

Pasakėčia
Kreipėsi Elniai
Į liūtą —
Į valdovą miško drūtą:
— Ar mes būsim
Savarankūs!
Ar bus laisvos mūsų rankos!
Jiems atšovė
Liūtas,
Smagiai nusiteikęs:
— Ar laisvi jūs
Būsit,
Nuspręstą tiubeteikos.

Piešiniai Andriaus Deltuvos, Kauno Tiesa, Nr. 166, 1989

RŪMAI ŽINOJO KĄ DARYTI

Kievo pašto rūmai prieš porą ar trejetą dešimtmečių buvo pastatyti stachanovietišku greičiu. Dabar tie rūmai stachanovietišku greičiu suskilo ir prireikė remontuoti. Buvo suieskosta darbo brigada, paliepta ką nors su tuo pastatu daryti. Brigadieriai nebuvo tokie kvaili, apžiūrėję rūmus paskelbė, kad taisyti neįmanoma, bedaužant į sienas plaktuku, visas paštas gali pavirsti plytelių krūva. Partijos aktyvas ilgai galvojo ir nesugalvojo. Sugalvojo patys rūmai: vieną dieną kaip nutarė taip padarė — pabiro kaip degtukų dėžutė. Dar ir vieną praėvį užmušė, keliolika sužeidė.

ISPĖJIMAS TURISTAMS

Jeigu Zambijoje išsinuomoti automobilį, būk atsargus, nenusteik, kad gatvių kryžkelėse neviečia šviesoforai — dažniausiai jie sudaužyti, stiklai išimti. Kai eisi gatve, tau siūlys vertelgos už nedidelę kainą pirkti emeraldų. Nepirk — tai nušluoti stiklai iš šviesoforų.

PAS SIUVĖJA

Žmogus nunešė siuvėjų medžiagą ir užsisakė eilutę.
— Kada bus pasiūta?
— Po šešių savaitių.
— Po šešių savaitių! Dievas pasaulį sutvėrė per šešias dienas, ne šešias savaites.
— Tai teisybė, bet tu matai, koks tas pasaulis, ko jis vertas!

— Prilaikykite tą kvailį! Iš šiltos pastogės gali iškristi į ledą.

Iš anglų spaudos

DRAUGAS, šeštadienis, 1989 m. rugsėjo mėn. 2 d.

5

Linas Žilvitis

MEILĖ IR ATSARGUMAS

I love New York, bet myliu aš ir Vilnių,
Gal net ir Maskvą pagaliau.
Mūsų dvi meilės, kilnią ir nekilnią,
Ir duplikuojuos vis toliau.

Abi sudėtos į lietuvių širdį,
Abi pulsuoja šia diena.
Ant stalinizmo jos abi iširdė,
Ant leninizmo — nė viena.

Jų atsargumo aš, deja, stokuju,
Nes gyvenu šaly laisvoje.
Dėl to ir Lenina verčiu nuo kojų.
Ar taip daryčiau Lietuvoje?

SPAUDOS APŽIŪRĖJIMAS

KAI NĖRA ARGUMENTŲ

Anksti rytą slapstasis patarėjas išėjo pasivaikščioti parko pakraščiais ir sutiko beveik tekina bėgantį redaktorių.

— Kas atsitiko, ruošies olimpiadai ar širšė į nepatogią vietą ikando, sportuoji?
— Negaliu užmigti. Keturias dešimt metų galvoju, nerandu atsakymo į mūsų filosofo, paties žymiausio, logiško argumentuotą laišką. Laiškas visuomeninio pobūdžio, tada rašytas mūsų šefui. Šefui prieš mirtį žadėjau rasti argumentą kultūringai atsikirsti. Dabar matau, kad nei keturiasdešimt politinių galvų nesugriau argumentu. Nė ramybės. Ai, ai, ai!

— Padaryk, kaip padarė lapė, negalėjusi pasiekti vynuogių, sakydama, kad jos žalios.

— Nesuprantu palyginimo.
— Nesuk galvos. Paprasčiausiai savo žurnale po laiško parašyk, kad tas Maceinas paaiškinimas yra jo paties ir jo draugų tiktai noras vadovauti, nieko daugiau, o už viso to stovi puikybė.

— Ačiū! Kaip gerai, kad yra slapto patarėjų!

Neįdomių laikraščių jau nėra, nei čia, nei Lietuvoje, — pasakė Jonas Krokianosis.

UŽUOJAUTA MIEŽELAIČIUI

Lietuviška išmintis sako, kad lengviau sulaukyti į langą svietą akmenėli, nei į pasaulį paleista žodį. Talentingasis liaudies poetas, ar kaip kitaip jis ten vadinasi, E. Mieželaitis tos išminties nebuvo girdėjęs, ir 1953 kovo 28 Tiesoje paleido eiliuotą liapsusą, didesnę negu plytą.

„Per pasaulį keliauja šuva“

Ir ne baltas, kaip vyšnios viršūnė,
Ir ne žydras visai, kaip dangus,
O daugiau panašus gal į šunį
Per pasaulį keliauo žmogus.

Prie grabnyčių, altorių ir nišų,
Prisidengęs nakties sutana,
Jis su niekšu gauja susiriso —
Virto tokiu pačiu, ir gana...

Lietuvoje buvo toli jam gera,
Kol galejo jis engti kitus,
Kol jis valdė mūrėlių ir dvarą,
Ir kišenėn sau krovė litus.

(ir t.t.)

Reikia manyti, kad šiandien tas socialistinio darbo didvyris norėtų prasmę skradžiai žemė, matydamas, kaip liaudis taji poetų patriarcho nešiojo ant rankų. O mes draugai Mieželaitiui dėl didelio ir labai nepatogaus apsirinkimo, kad, būdamas nuogas, savanoriškai išsoko į dilgelių daržą, reikiame užuojautą.

GEOGRAFIJOS PAMOKOJE

Mokytojas:
— Ką Amerika daugiausia eksportuoja?
Mokinys:
— Dolerius.

KALBININKAI, AR ŽINOTE TĄ ŽODĮ?

La Paz Bolivijoje ruošdamiesi galimam kairalo Jaime Paz Zamora išrinkimui prezidentu, žmonės išmėmė sutaupas iš bankų, — rašo Draugas rugp. 5, 1-am psl.

Reikia manyti, kad žmonės iš bankų pinigų nebūtų išmėję, jei būtų numatę, kad prezidentu bus išrinktas dešinaralas arba koks nors centraralas.

TĖVYNĖJE GINAM TĖVYNĖ

Ginti Tėvynę... reikia. Dešimtį metų ją gynėme Afganistane. Dabar Tėvynę giname Tėvynėje! Pavyzdžiui, Gruzijoje. Iš paskutiniųjų spėkų ją gynė Tbilisyje mūsų šauniosios Ginkluotosios Pajėgos. Netgi kastuvėliais. Kaip Didžiamame Tėvynės kare, kai armijos jau sudaužytos ir šoviniai išsekę. Tbilisyje, ačiū Dievui, dar dujų turėjo...

Šluota

Lietuvių papročiai... Jos autorė, kaip knygos viršelyje ir tituliniame lape atspausdinta, yra Danutė Bindokienė. (Labai gerai, kad ne D. Brazys Bindokas).

br. kv., Draugas

Liaudies išlaisvinimo armija pagaliau išlaisvino Kinijos liaudies respubliką nuo liaudies.
Sunny King,
World Press Review

Ar nekvailas tas plaktukas, kuris mano, kad jis išrastas tam, kad galėtų viniai kirsti į galvą.

H. Senkevičius

ORAS

Anais laikais senosios emigracijos lietuviai rugsėjo mėnesį dar sėjo rugius ir norėdavo žinoti, kada bus tam tinkamas oras. Šiais laikais naujoji emigracija ūkiais nesidomi. Su maža išimtimi tik yra kas nori pralobti iš tabako (kitais žodžiais nuodų) auginimo. Kas kita su darželiais. Daug kas augina po langais kopūstus, česnakus ar agurkus, ir jau pats metas derlių nuimti. Beje, anais laikais Lietuvoje kartais agurkų jau netekdavo surinkti: tuo pasirūpindavo piemenys. Jie naktimis įsibraudavo į svetimą daržą ir atsigulę išlgaiz ežios risdavosi. Kai po šonu kas stukteldavo, tai būdavo ne akmuo, bet agurkas. Bet kados užsiiminėtų panašiai ir šiame krašte, neteko girdėti.

Kalbant apie ūkio produktus, verta patikrinti, ar tarp agurkų ir krapų neauga neprašyta maruana. Ją naktimis sugeba pasėti ir rugėji nusirauti tu „rūtelių“ uostytojai, visai apie tai nežinant šeiminkams.

KUN. JONUI BOREVIČIUI AMŽINYBĖN IŠKELIAVUS

DR. PETRAS KISIELIUS

Mirtis vėl pirštu pamojo vie-
nam iš mūsų — a. a. kun. Jonui
Borevičiui, S.J. Su dideliu liūde-
siu sutikome žinią, su gauduliu
paskutinį kartą atsisveikiname.

Kun. J. Borevičius yra Daina-
vos šalies sūnus, gimęs Alytuje
1906 metais gruodžio 5 d. Šioje
Dzūkijos sostinėje pradėjo pir-
muosius mokslus, čia baigė gim-
naziją, iš čia 1925 m. išvyko į
Jezuitų ordono noviciatą Olan-
dijoje. Jo noras nuo mažumės
buvo visomis jėgomis aukotis
Dievui ir žmonėms, tobulintis ir
kitus tobulinti.

Jezuitų vienuolija priima i
savo tarpą tik didelių sugebėji-
mų kandidatus. Jų nestokojo ir
a. a. Jonas, kuris po dviejų metų
noviciato pradžios filosofijos ir
teologijos studijas didžiuliuose
Europos universitetuose —
Olandijoje, Belgijoje, Vokietijo-
je. Šiuose universitetuose įsigijo
ne tik teoretinių mokslo žinių,
bet socialinių, psichologinių,
pastoracinių, kad galėtų leng-
viau vadovauti žmonių sieloms
ateities gyvenime.

Dzūkijos graži gamta turėjo
įtakos ir a. a. Jono Borevičiaus
charakteriui, kuris vėliau jam
buvo naudingas tiek gyvenant
Jezuitų ordone ir bendraujant
su kitais, tiek dirbant ir san-
tykiaujant su įvairių tautų ir
labai įvairiais žmonėmis. 1932
m. jis buvo pasiūstas į Estiją
dvejiems metams atlikti prakti-
kos ir padirbti sielovadoje tarp
svetimųjų. Estijoje jis įkūrė
Jaunimo auklėjimo institutą,
kuriam vėliau pats ir vadovavo.
Ten nuo seniau ir paskutiniu
metu buvo apsigyvenę lietuvių
šeimų, su kuriomis jis bendravo
ir palaikė tautinius ryšius. Bet
ir estams jis, pramokęs jų
kalbos, paruošė Kalėdų eglutę,
kuriai parašė vaidinimą ir jį
režisavo, kad jaunimas į Kalėdų
prasme geriau įsijaustų.

Tai buvo jo pastoracinio dar-
bo pradžia, bet toli nuo paba-
jos. Kunigū jis buvo įšventintas
1937 m. liepos 24 d. Ir nuo tada
prasidėjo jo tikrasis kunigiškas
gyvenimas reikalaujantis daug pa-
siauokojimo, daug energijos,

A. a. Jonas Borevičius, S.J.

nemiegotų naktų ir iki išsisei-
mo praleistų dienų. Jis ypač
pasivymėjo rekolekcijomis, misi-
jomis, susitelkimo dienų vedimu
jaunimui ir vyresniesiems. Nors
jo gyvenimo dalis buvo praleista
svetimuose kraštuose, bet ir
Lietuvoje jis buvo žinomas
jaunimui, kaip brandžių, gilių
minčių rekolekcijų vedėjas,
gerai pažįstas jaunimo sielai ir
jo norus. Nenuostabu, kad po jo
vestų rekolekcijų būriai jauni-
mo — gimnazistų jį išlydėdavo
su ašaromis akyse ir nemeluotu
gailestiu.

Velionio kun. Jono darbas Lie-
tuvoje nebuvo ilgas — tik
kelerius metus jis buvo Preky-
bos instituto lektorius-kapeli-
nas Šiauliuose. Bet kartu jis dir-

bo ir patriotinį darbą su visais
patriotais, kurie tuo metu nuo
okupantų turėjo slėptis pogrind-
dyje su savo raštais ir tautiečių
informacija. Mokedamas kelias
svetimas kalbas, jis buvo nau-
dingas ne tik vienuolijai, bet ir
visiems, ypač dirbantiems po-
grindyje ir vėliau gyvenant
svetimuose kraštuose. Jis turėjo
ne vieną, bet daug talentų,
kuriuos uoliai panaudojo sa-
viems žmonėms, ypač lietuviš-
kam jaunimui, kad jis turėtų
kur mokytis, auklėtis, ruošti
gyvenimui svetimame krašte.

A. a. kun. Jonas Borevičius
buvo gabus ir diplomatiškas,
todėl vertinamas Jezuitų vie-
nuolijos. Bet jį vertino ir visi
žmonės, su kuriais jam teko dar-

buotis ar susitikti. Kai reikėjo
traukti iš Lietuvos nuo raudono-
jo siaubo, jis su būriu lietuvių
atsidūrė prie Šveicarijos sienos.
O kai tik pasitaikė proga, jis
visus pervedė į Šveicariją, jais
rūpinosi, buvo jų pirmininkas ir
organizatorius jiems išvykstant
į užjūrus. Taip pat buvo Balso
ir Caritas igaliotinis. Atvykęs į
Ameriką 1946 m. ant plikos
žemės, jis nesistengė tik pats
gyventi ir pragyventi. Norėjo
sudaryti sąlygas, kad jaunimas
galėtų mokytis, vyresnieji turė-
tų kur susirinkti, savo rengi-
nius ruošti, susirinkimus ir
šventes daryti. Ne be jo pastan-
gų ir energijos atsirado Jezuitų
vienuolynas, Jaunimo centras,
Čiurlionio galerija ir kitos
įstaigos. Jis buvo vienas iš
padėjėjų kuriant lituanistines
mokyklas, sudarydamas sąly-
gas, kad jos galėtų išlaikyti ir
tarpti.

Iki dabar Jaunimo centre ren-
giamos savų kūrėjų parodos,
koncertai, vakaronės, jubilee-
jinės šventės ir kt. Čiurlionio
galerijoje yra suteikti kūriniai,
kuriais gali savieji ir svetimie-
ji pasigrožėti. Salės papuoštos
skulptūromis, kurios rodo tau-
tos kūrybinį genijų. Tai vis
Velionio ir kitų jo bendradarbių
nuopelnas, kurio negalės pra-
leisti išsivijos istorija, kurio
negalės neminėti lietuviško
gyvenimo judintojai. Dar
daugelis atsimena kun. J.
Borevičių, kaip Jaunimo centro
direktorių, kai jis ir šviesas
turėjo gesinti ir sales ar klases
šluoti ir kitam renginiui rengti.
Jis tuo niekam nesiskundė, nes
darė Dievui ir saviems žmo-
nėms.

Kun. Jono Borevičiaus veikla
prasidėjusi Estijoje ir Lietuvoje,
nesibaigė nei Šveicarijoje, nei
juo labiau Chicagoje ar Mon-
trealyje. Čia jis tuojau įsijungė
į Balso šalpos darbus, kaip buvo
įprates Šveicarijoje dirbamas
Balso ir Caritas igaliotiniu. Jis
buvo Lietuvių Bendruomenės
tarybos ir valdybos ilgametis
narys, dirbęs net vyriausioje
Pasaulio Lietuvių Bendruome-
nės valdyboje. Jis įgėsi į
Amerikos Lietuvių Tarybos dar-
bus ir jiems padėjo organizuoti
planuoti darbus, kur tik pa-
galba buvo reikalinga.

Mėgiamiausias jo darbas buvo
pastoracija — jis buvo ateitinin-
kų ir skautų dvasios vadas, ati-
daves jiems savo gilią mintis ir
išmąstytus žodžius. Jis padėjo
Lietuviams Šauliams, būdamas
jų sąjungos dvasios vadu iki pat
mirties. Taip pat jis buvo
žinomas visiems kalbėtojas

minėjimuose, jubiliejuose, reli-
ginių valandėlių lietuviškos
radijo programose vedėju.

Nuolat buvo kalbama apie lie-
tuvišką jaunimą išsivijoje. Kun.
Borevičius mažiau kalbėjo, bet
darbais ragino būti gerais krikš-
čionimis, gerais lietuviams. Savo
pavyzdžiu jis patraukė ne vieną
eiti jo pavyzdžiu. Jis mokyto
amžiaus pabaigos su jaunimu ir
su savo amžininkais, nes visi
mylėjo jį, o visus jis mylėjo.

Kun. Jono Borevičiaus, S.J.,
netektis yra didelis nuostolis
Jezuitų vienuolijai, taip pat
didelis nuostolis ir lietuviškai
visuomenei išsivijoje. Jo ilgai
pasigės tos organizacijos, kurios
girdėjo jo brandžias mintis ir
matė tikro kunigo pavyzdį. Jo
pasigės ir jo artimi giminės —
Juzė Borevičiūtė-Ivauskienė,
Margarita ir Vaclovas Momkai,
jų dukterė Vida ir sūnus Edvar-
das. Jo mirties angelo sparnus
pajus ir giminės Lietuvoje.

Šiandien galime su Ben-
jaminu Franklinu pasakyti:
„Nebijok mirties, nes juo anksčiau
mes mirsime, juo il-
giau būsime amžinybėje“. A. a.
kun. Jonas Borevičius nebijojo
mirties, nes jai visą gyvenimą
rengėsi kaip jezuitas, kaip
kunigas ir kaip žmonės mylin-
tis draugas, mylėjęs visus
Kristaus meile. Likusiems
reikia tik sekti jo pėdomis tar-
nyboje Dievui, savo tėvynei ir
žmonėms. O a. a. kun. Jonas
teilsis Dievo prieglobstyje!

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia jų
reikmenis. Pasinaudokite patogiu
planu atidedant pasirinktus rei-
kmenis ypatingai progai. Pilnai
užbaigtų foto nuotraukų aptarna-
vimas. Atidaryta pirmadienį ir
ketvirtadienį vakarais iki 8 valan-
dos. Antrą, ir trečią, susikabinsit
lietuviškai.

3314 West 63rd Street
Tel. — PProspect 6-8998

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St.
Tel. 776-1486

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30 — 9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Nolton Ave.
Willow Springs, IL. 60480.
Tel: (312) 839-2511

Midland Federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

MLS. KOMPIUTERIŲ
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI
NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąži-
ningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja
jūsų namus.
Turėdamas ilgų metų patyrimą,
greit ir sąžiningai patarnausiu pir-
kime bei pardavime. Kreiptis tel.
767-0600 arba 778-3971.
Adresas 6600 S. Pulaski Rd.
One stop Real Estate

Namas su tinkamomis patalpomis
parduotuvei, įstaigai arba gydytojo
kabinetai, su 2 liuksusiais butais.
Mūrinis garažas. Marquette Pk. apyl.
Kreiptis: „One Stop Realty“, Irena
Rimavičienė, 767-0600.

Century 21 KMEICK REALTORS
7922 S. PULASKI RD

DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti savo nuo-
savybę per Amerikos populiariausią
agentūrą, prašome skambinti Danutei
Ščerbaitei Mayer dėl sąžiningo patar-
navimo ir veltui jūsų namų įkainavimo.

FOR SALE

Parduodami šviesaus medžio
miegam. kamb. baldai su visai nenau-
dotais geros kokybės matracais ir
„microwave“ J.C. Penney viryklė.
Kreitis 964-0803.

MISCELLANEOUS

**A VILIMAS
MOVING**

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už
automobilio ir ugnies draudimą pas
mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

VENCKAUSKAS, INC.
Builders & Remodeling

• Porches & Decks • Floor & Wall Tile
• Aluminum Siding & Trim • Kitchen & Baths
• Masonry • Rec Rooms
• Additions • Insurance Repairs

Peter (312) 448-0113

WAGNER and SONS

TYPEWRITERS AND
ADDING MACHINES
Nuomoja, Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums
patarnavimas
5610 S. Pulaski Rd., Chicago
PHONE — 581-4111

**MASTER PLUMBING
COMPANY**

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės
ir vonios kabinetai. Keramikos ply-
telės. Karšto vandens tankai, pom-
pos. Išvalome užsikimšusius
vamzdžius.
BEN SERAPINAS 638-2960

V. T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo
sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

REAL ESTATE

**RE/MAX GREIT
REALTORS PARDUODA**

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI
NAMUS per šią įstaigą, prašome
paminėti, kad esate arba norite būti
Rimo Stankaus klientais. Nuosa-
vybės įkainavimas nemokamai.

ŠIMAITIS REALTY

Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

Century 21 MIELAI
PATARNAUSIU
PERKANT AR
PARDUODANT
NUOSAVYBĘ

NUOSAVYBĖS ĮVERTINIMAS Veltu-
i
KREIPTIS: RITA SLAPŠIENĖ
tel. namų: 430-2793

ARA REALTORS, INC.

PERKANT PARDUODANT NAMĄ
ar bet kokią nekilnojamą nuosavy-
bę, sąžiningai ir mielai jums patar-
naus

VALDA PAŠKUS
• kalba lietuviškai
• namų įvertinimas — veltui.
598-6222 857-7187

Dėl ilgų pigiai parduodamų pensio-
jonas, Hot Springs, Arkansas, miesto cen-
tre, prie vonių, 14 kambarių. Kleikvėnė
kamb. yra saldytuvas, virimo krosnis ir kiti
reikalingi baldai. Teirautis pas sav. Aleksą
kiekvieną dieną, nuo 12 iki 9 v.v., tel.
1-501-624-5024.

FOR RENT

Išnuomojamas švarus kamb-
arys su namų apykybos reikme-
nimis arti gero susisiekimo, 64 &
California apyl.
Skambinti: 361-1171

Išnuomojamas 4½ kamb. mo-
dernus butas, pilnai įrengtas, su
šiluma ir oro vėsinimu Marquette
Parko apyl. Suaugusiems. Tel.
598-6193 arba 476-2242.

MISCELLANEOUS

**ELEKTROS
ĮVEDIMAI — PATAISYMAI**
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir
įmiestį. Dirbu greitai, garantuoti ir
sąžiningai.

655-2020
KLAUDIUS PUMPUTIS

VALOME
KILIMUS, BALDUS,
GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
MAŠINAS IR SĄLDYTUVUS
Kreiptis į Hermis Deckys
Tel. 585-8824. Nuo 8 ryto iki 6 v.v.
Kalbėti lietuviškai

**LIETUVA
PASAULINĖJE
LITERATŪROJE**

Alfonso Šešplaukis-Tyruolis

Ką Lietuva yra davusi kitų tautų
literatūrai savo istorija, gamtovaiz-
džiu ir žmonių papročiais pirmą
kartą panagrinėta Alfonso Šešplau-
kio-Tyruolio knygoje

LIETUVA PASAULINĖJE
LITERATŪROJE

Išleido Lituanistikos tyrimo ir stu-
dijų centras Chicagoje. 244 psl.
Knygos kaina 8 dol., su persiuntimu
9.50 dol. Illinois gyventojai moka
10.14 dol. Gaunama DRAUGE ir
pas knygų platintojus.

Lietuviai Californijoje

(Atkelta iš 4 psl.)

Nepamirštasi liko ir jaunas
— Raimundas. Jis buvo ap-
dovanotas prijuoste ir pirštine
— karštam puodui nukelti. Tuo
pasiūpūno būsimoji uošvė A.
Nelsienė.

Gausiomis vaisėmis ir tra-
diciniu „Napoleono“ tortu buvo
užbaigtas mergvakaris. Skirsty-
damiesi visi linkėjo jaunesiems
laimingos ateities.

E. D.

PENSININKŲ SUSIRINKIMAS

Los Angeles pensininkų klu-
bo metinis susirinkimas įvyko
rugpjūčio 30 d. Dalyvavo dau-
giau negu septynios dešimtys
narių ir svečių. Pirmininkas
Juozas Kaributas susirinkimą
pravedė gyvai, su humoru,
įdomiai. Sekretorius Antanas
Vosylius perskaitė praėjusio
susirinkimo protokolą, Pr.
Valiulienė — metinę veiklos
apžvalgą, o revizijos komisijos
pirmininkė E. Butkienė pranešė
finansinį klubo stovį ir patvir-
tino, kad knygos gerai vedamos
ir viskas rasta tvarkoje. Susi-
rinkimas sklandus, iki prieita
prie naujos valdybos rinkimų.
Čia, kaip ir kitose organizacijose
— nemaloni padėtis. Iš pasiūly-
tų 15 kandidatų, tik viena
Salomėja Šakienė sutiko ir

perėmė išdininkės pareigas.
Visi kiti atsisakė. Pirmininkas
J. Kaributas, kuris visada
išlaiko gerą taktą ir humorą,
buvo truputį susinervinęs.
Tikrai, keista, kad visi bijo
veiklos, ar prie jos prisidėti, bet
visi nori būti nariais ir kad kiti
dirbtų. Pirmininkui pasiūlius,
ateinantiems metams palikti tą
pačią valdybą, susirinkimas pri-
tarė gausiu plojimu. Tad
valdybą sudaro: pirmininkas J.
Kaributas, vicepirmininkas P.
Valiulienė, sekretorius A. Vosy-
lius ir išdininkė S. Šakienė.

Tolimesnėje susirinkimo dienot-
varkėje — J. Kaributo įspūdziai
iš kelių mėn. lankymosi Lietu-
voje. Jis labai įdomiai papasako-
jo savo įspūdzius iš susitikimų
su neeiliniais asmenimis, kaip
Sadūnaitė, kun. Matilioniu ir
kitais, kuris prašė perduoti jų
geriausius linkėjimus užjūrio
lietuviams. Jie tiki, kad per
maldas ir jų triušą šitiek buvo
pasiektas. Prašė melsti Dieva,
kad Lietuvai būtų grąžinta
nepriklausomybė. Priminė, kad
dar per anksti organizuoti
knygų siuntimą, nes Maskvoje
sudarytas spec. kontrolė ir, ar-
ba labai mažai jų knygų praleis,
arba nieko. Bus paimtos,
geriausiu atveju bus paimtos į
tam tikrus knygynus, arba blo-
giausiu — sudegintos. Jie prašė
siųsti maisto, nes artėjama prie
bado ribos. Perskaitė ir trumpą,
bet labai aštrių pasisakymų

savo laiška, kuris buvo atspaus-
dintas „Gimtajame krašte“. Jo
trumpi, idomūs pranešimai susi-
rinkusių buvo labai atidžiai
išklaustyti. Susirinkimas praėjo
darbingoje nuotaikoje ir buvo
baigtas Lietuvos himnu.

Pranešama, kad pensininkų
piknikas po stogu ruošiamas
rugšėjo 24 d. Prašoma visų daly-
vauti. Bus graži programa ir
dovanų paskirstymas laimėjimo
būdu.

Pr. Valiulienė

LIETUVA IKI ŠIOL SOVIETŲ OKUPUOTA

Lietuvos gen. konsulo Aniceto
Simučio žodis Ribbentropo-Molotovo
sandėrio 50 metų sukakčiai

Šiandien lietuviai visam pasauli vieningai prisimename gėdingiausio dokumento, populiariai vadinamo Ribbentropo-Molotovo paktu 50 metų sukaktį. Jį prisimename ne tik mes, kurie buvome jo skaudžiausiai paliesti, bet ir visos civilizotos pasaulis. To Stalino su Hitleriu slapta suplanuoto sandėrio siaubingas pasekmes mūsų tauta tebekentė iki šių dienų. Tie du kriminalinio mentaliteto diktatoriai, sutartinai ir konspiratyviai veikdami, sunaikino Lietuvos valstybę ir beveik trečdalį mūsų tautos. Šiandien maža yra likę Lietuvoje šeimų, kurios nebūtų buvusios paliettos areštų, įkalinimų ar deportacijų.

Kad galėtumėm suprasti ir blaiviau įvertinti pastarųjų metų įvykių Sovietų Sąjungoje ir mūsų pavergtoji Tėvynė, meskiame žvilgsnį į aplinkybes, privedusias prie Stalino-Hitlerio 1939 metų sandėrio ir antrojo pasaulinio karo.

Daugeliui mūsų yra tekę vaikščioti Kaune pro Teisingumo ministerijos rūmus, ant kurių stambiomis raidėmis buvo išpūdingas užrašas — Justitia Est Fundamentum Regnorum, atseit, teisingumas yra valdžių pamatas. Tokia romėnų teisės idealios santvarkos filosofija civilizotam pasauli viešpatavo iki 19 šimtmečio pabaigos.

Rusijos 1917 metų vadinamoji spalio revoliucija į gyvenimą atvedė visiškai priešingą filosofiją. Revoliucijos vadas Leninas, įsisavinęs Markso-Engelso teigimus ir juos papildęs savo samprotavimais paskelbė, kad ne teisė ir moralė, bet melas, apgaulė ir smurtas, ant kurių statoma komunistinės proletariato diktatūros valstybė, yra valdžios pamatas.

Pagal Lenino svajonę Rusijoje pradėtoji revoliucija turėjo persimesti į visą pasaulį. Jai skatinti ir plėsti 1919 m. Maskvoje buvo įsteigtas Kominternas.

Suprantama, kad toks Lenino užmojis išaukė reakciją demokratiniams vakarų pasauliui. Nuo komunistinės proletariato diktatūros gynimosi pretekstu pradėjo dygti kitokios spalvos diktatūriniai režimai, kaip Mussolinio fašizmas ir Hitlerio nacionalsocializmas. Jie lygiai taip pat kaip ir komunistas atmetė teisinės valdžios ir moralės principus, iškeldami melą ir smurtą į negirdėtas aukštūbybes.

Tų bendrų savybių dėka nesunku buvo 1939 metais Hitleriui su Stalinu susitarti dėl numatomo grobio pasidalinimo, nes jūdvių nevaržė jokie juridiniai bei moraliniai skrupulai. Išviršiniai susitarimai tikrovėje siekė vienas kito sunaikinimo. Staliniui rūpėjo imanevruoti Hitlerį į karą su vakarų demokratijom, kad karo išvargintas abi puses galėtų susiausti į savo maišą. Hitleris gi svajojo nugalėjęs demokratijas duoti lemiamą smūgį Staliniui, užvaldyti Rusiją ir tuo patenkinti daugelio vokiečių seniai svajotą gyvenimo erdvės — Lebensraum — troškulį. Tad tokioji dviejų gimė garsusis Ribbentropo-Molotovo sandėris, pavadintas nekalto vardu — Vokietijos ir Sovietų Sąjungos nepuolimo sutartim. Esminė jos dalį sudarė griežtai slapta keturių straipsnių protokolai. Pirmajam straipsnyje Suomija, Estija ir Latvija pavėdomos Sovietų Sąjungos įtakos sferai, o Lietuva — Vokietijos. Antram straipsnyje nusakoma Lenkijos teritorijos pasidalinimas.

ŽVILGSNIAI Į LIETUVĄ IŠ KENNEBUNKPORTO

Laisvėjimo apraiškos Lietuvoje ir bendras visų rūpestis dėl tolimesnės to laisvėjimo linkmės verčia mus visais galimais būdais sekti mūsų tautiečių ryžtingus žingsnius į nepriklausomybę. Padažnėję tos laisvės kovos aktyvistų vizitai į JAV ir Kanadą abipusius ryšius tarp tautos ir išeivijos žymiai sustiprina.

Nenuostabu tad, kad ir tradicinė ateitininkų savaitė Kennebunkporte, pranciškonų sodyboje, praėjo beveik išimtinai tėvynės laisvėjimo dramos šešelyje. Kitaip, rodos, ir negalėjo būti: juk tėvynės vystosi istoriniai įvykiai ir mūsų broliai ir seserys, iškentę tragiškiausią priespaudos veik penkiasdešimtmetį, dabar ryžtingai stengiasi realizuoti taip nesenai dar buvusių tolimą nepriklausomybės viziją.

Lietingai ir niūrių rugpjūčio 12 d. popietę į Kennebunkportą rinkosi ateitininkai sėdraugiai iš Rytinio pakraščio, o taip pat iš Clevelando, Chicago ir net iš Floridos. Šeštadienio vakare savaitė buvo pradėta solisto A. Keblio koncertu, kuriame jis dainavo lietuvių ir kitų kompozitorių kūrinius. Tolimesnę gi

Šiandien jau visas pasaulis žino, kad jokio savanoriško Lietuvos įstojimo į Sovietų Sąjungą nebuvo. Lietuva tebera okupuota kraštas. Kaip pasaulio spauda praneša, šiomis dienomis Lietuvoje vyksta prieš okupaciją nukreiptos milžiniškos demonstracijos. Panašios demonstracijos vyksta Latvijoje ir Estijoje. Vietoje lietuvių tautos balso išklausymo tokie Politbiuro atstovai kaip Jakovlev ir Falin dar ir dabar drįsta teigti, kad Lietuvos pasidarymas Sovietų Sąjungos dalimi nesurištas su Ribbentropo-Molotovo paktu. Ankščiau ar vėliau ateis laikas, kad Stalino įpėdiniai nebegalės ignoruoti lietuvių tautos valios, reikalaujančios atitaistyti Stalino-Hitlerio smurtą.

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, FL
MOLOTOVO-
RIBBENTROPO
PAKTO 50 M. MINĖJIMAS

LB St. Petersburgo apylinkės valdyba savo posėdyje, dalyvaudant apygardos valdybos pirm. P. Jancauskui, liepos 7 d. svarstė, kaip paminėti Molotovo-Ribbentropo paktą sukaktį. Po įvairių siūlymų ir diskusijų nusistatytą minėti dviem būdais. Surošyti renginį su paskaita St. Petersburgo lietuviams ir kartu su latviais ir estais aplankyti visus Floridos kongresmanus, kurių šioje valstijoje dabar yra 18 ir abu senatorius, padėkojant jiems už praėytį Pabaltijo reikalų rėmimą ir prašant paramos ateity, vienkartinę paliekant kiekvienam paruoštą ryšium su rugpjūčio 23 d. minėjimu informacinį raštą su Pabaltijo valstybių žemėlapiu. Kadangi šios dalies organizavimą ir kontaktus su latviais bei estais atlikti apsiėmė JAV LB tarybos narys Adolfas Armalis, tai šį darbą jis pradėjo iš anksto. Latviai ir estai savo vadovybės apimančios visą Floridą neturi, tai teko megzti ryšius su aktyviaisiais tų tautų asmenimis, įtraukti juos į bendrą reikalą ir susitarti dėl rašto turinio. Visiems susitarus, paruoštas raštas rugpjūčio 23 d. data, kurį pasirašė, kaip estų atstovas Henn Rebane, gyv. Orlando, kaip latvių atstovas — Andris Ritums, gyv. Clearwater, ir kaip lietuvių atstovas

K. Gmž.

timi pasinaudos ir mūsų institucijos, ieškančios kelių, kaip padėti šiomis dramatiškos įtempties dienomis bandantiems iš okupanto išlaisvinti mūsų brolius.

Panašias problemas gvildeno ir dr. P. Kaufmanas savo paskaitoje „Lietuvos laisvės reikalai tarptautinėje politikoje“. Paskaitininkas, irgi Lietuvoje nebuves, pasinaudodamas vietinių žymių publicistų raštais, Rytų Europos, taigi ir Lietuvos ateities klausimais, nurodė eilę taiklių įžvalgų ir išryškino Lietuvos laisvės kovos objektyvines sąlygas.

Ateitininkijos problemas lietuvių kun. V. Cukuro trumpa paskaita ir dr. P. Kaufmano pranešimas ateitininkijos atsikūrimo Lietuvoje tema.

Kun. V. Cukuras labai kondensuotai išdėstė būtinumą ateitininkams siekti pilnesnio dvasingumo ir kovoti prieš dabartinį moralinį pakrikimą ir bedvasį supasaulėjimą.

Iš dr. P. Kaufmano pranešimo ir kitų pasisakymų paaiškėjo, kad ateitininkijos atsikūrimas Lietuvoje turi sunkumų ir kad mūsų ryšiai su jos vadais yra nepakankami.

Religinę savaitės programą sudarė kasdieninės šv. Mišios atnašaujamos savaitės kapeliono kun. V. Bagdanavičiaus su trumpais pamokslais žmogaus sielos ir jo santykių su Dievu tema. Prie religinės programos dalies priskirtina ir kapeliono paskaita tema „Šv. Kazimieras prancūzų literatūroje“. Savaitės užbaigimui turėjo įvykti tradicinis sol. G. Čapkauskienės koncertas. Solistei neatvykus, jos vietoje

Ilgamečiui skautiškų vienetų dvasios vadovui ir Lietuvos, kaip jūrinės valstybės minties rėmėjui

A.†A.

Kun. JONUI BOREVIČIUI, S.J.

mirus, lietuviams Jėzuitams ir Velionio giminėms bei artimiesiems nuoširdžiai užuojautą reiškiamo.

Chicago jūrų skautininkų-ių „Grandis“
Lietuvos Buriuotojų Priėmimo
Organizacinis Komitetas
Burlaivių „Lietuva“, „Audra“ ir „Daile“
kapitonai ir igulos

A.†A.

PETRUI AUSIEJUI

iškeliavus Amžintėn, jo dukrą RITĄ, sūnų LINĄ, jo mielas seseris ANGELE VENCLOVIENĘ, ALDONĄ TAMOŠIŪNIENĘ, VITĄ LIAUDANSKIENĘ, brolių KIPRĄ, gyvenantį Vienoje, su šeimomis giliai ir nuoširdžiai užjaučiame.

Zelma ir Vytautas Poderiai
Sofija Plėnienė
Ona Siliūnienė
Vladė ir Bronius Siliūnai

REMKIME TAUTOS FONDĄ

ir padėkime ok. Lietuvai kovoje už jos teises.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI finansuoja Lietuvos laisvinimo darbus, ELTA biuletenių įvairiomis kalbomis leidimą bei Europoje informacijos įstaigų ir radijo bangomis skleidžiamas žinias, kurios neleidžia pasauliui užmiršti apie tikrą padėtį Lietuvoje ir jos brutalią okupaciją.

Prisiminkime LIETUVOS LAISVĖS IŽDĄ pagerbdami artimuosius, įamžindami jų atmintį ar tvarkdami savo palikimų reikalus.

Aukos, dovanos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių, IRS Cert. No. 51-0172223.

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.
P. O. Box 21073
Woodhaven, N.Y. 11421

DRAUGAS, šeštadienis, 1989 m. rugpjūčio mėn. 2 d.

7

turėjome kun. Bernardino Grauslio paskaitą tema „Lietuvos pranciškonų odiseja“. Kun. Grauslys yra išraiškus kalbėtojas, nestingas humoro ir dramatiškų gestų. Idomiariausio paskaitos dalis buvo ta, kai jis kalbėjo apie liet. pranciškonų misiją ateityje. Dėl pasaulimų stokos šiame žemyne mūsų pranciškonų ateitis miglota. Tačiau popiežiaus paskyrimu jų laukia milžiniški darbai ne tik Lietuvoje, bet ir Rusijoje; jie turės atgaivinti tikėjimą Lietuvoje ir atversti probolšeikinę Rusiją. Tos misijos branduolys bus pogrindyje veikę pranciškonai Lietuvoje.

Po kun. Grauslio paskaitos, savaitė oficialiai buvo baigta Ateitininkų himnu ir vaišėmis. Savaitės programos vadovu buvo, kaip paprastai, dr. A. Stankaitis, visada pilnas humoro ir giedros. Liturginiais reikalais rūpinosi Pr. Ažuolienė. Beje, trečiadienio vakare buvo įspūdinga eiseną su žvakėmis ir maldomis už Lietuvą. Savaitės dalyvių skaičius beveik pastovus — apie šešiasdešimt, kurių apie trečdalis yra iš jaunosios kartos.

Savaitės programos suorganizavimo reikalus tvarko put-

namiškis nepailstantis dr. Č. Masaitis. Tą darbą jis pažadėjo atlikti ir ruošiant ateinančių metų savaitę, kuri numatoma rugpjūčio 11-18 d. Savaitės dalyviai ne tik pasinaudoja proga dvasiniam atsinaujinimui, bet ir turi progos pasigerėti gražia Maino gamta ir pasikaitinti labai gerame paplūdimyje. Ne mažą atrakciją yra ir čia kaimynystę esanti prez. Busho vasaros rezidencija.

S. Dzikas

10,000 DOL. KIAULĖ

Illinois ūkio parodoje premija laimėjusią kiaulę už 10,000 dol. nupirko Ditka restoranas ir jo savininkai tą kiaulę padovanojo prel. Ignui MacDermott, kuris parūpina sriubą ir užkandžius Chicagos skurdeivoms.

IŠ TEXACO GAUNA 4.7 MIL. DOL.

Illinois valstija yra susitarusi, kad Texaco bendrovė už nesilaikymą taisyklių, sumokės 20 mil. dol. Šiomis dienomis Texaco bendrovė sumokėjo 4.7 mil. dol.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS
LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

V A N C E

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

APLINK MUS

x Del Darbo dienos pirmadienį „Draugo“ redakcija, administracija ir spaustuvių bus uždarytos. Šeštadienį, rugšėjo 2 d., administracija dirbs iki 12 val. Antradienį, rugšėjo 5 d., redakcija, administracija ir spaustuvių dirbs visą dieną kaip paprastomis dienomis ir išleis „Draugo“ trečiadienio, rugšėjo 6 d., laidą.

x Aštuoniasdešimt metų nuo „Draugo“ įsteigimo ir septyniadesimt metų nuo Marijonų vienuolijos jo leidimo perėmimo jubiliejus bus minimas banketu, kuris bus rugšėjo 24 d., sekmadienį, Martiniuko pokyliu salėje. Bankete žadėjo tarp kitų svečių dalyvauti ir Marijonų vienuolijos vyriausios vadovas, atvykęs iš Romos, kun. Donaldas Petraitis.

x Lietuvių Krikščionių demokratų sąjungos konferencija yra šiandien, rugšėjo 2 d., ir rytoj, rugšėjo 3 d. Atidarys ir įžanginę kalbą pasakys sąjungos pirmininkas inž. Antanas J. Rudis. Sekmadienį Lietuvių Tautiniuose namuose bus banketas, į kurį kviečiami sąjungos nariai ir svečiai.

x Kasa, lietuvių kredito unija, šeštąjį Mokslo ir kūrybos simpoziumui paremti atsiuntė 2000 dol. čekį. Lietuvių fondas tam pačiam reikalui paskyrė 1000 dol. Rengėjai aukotojams nuoširdžiai dėkoja. Kitos institucijos ir profesionalai prašomi šiuo gražiu pavyzdžiu pasekti.

x Jaunučio Puodžiūno baleto studija rudens sezoną pradės rugšėjo 6 d., trečiadienį. Nauji mokiniai prašomi registruotis tel. 778-7182 arba studijoje, 2418 W. Marquette Rd. (sk)

x Darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787. (sk)

x Akiniai siuntimui į Lietuvą. Kreiptis: į Aldoną Kaminskienę, Optical studio, 2620 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas 778-6766. (sk)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill. Tel. 476-2882. Visų rūšių paminklų, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk)

x Dėmesio video aparatų savininkai! Galbūt esate pastebėję, kad užsieninių vaizduojančių negalima naudoti amerikietiškos gamybos rekorderiuose ir atvirkščiai. Norint vaizduojančius panaudoti, reikia jas „išversti“ – pritaikyti. Už labai prieinamą kainą IHF Productions pritaikys jūsų vaizduojančių kasetes greit ir tiksliai, naudodami „state-of-the-art digital“ aparatus. Kainoraštį galite gauti atsilankydami arba parašydami žemiau nurodytu adresu, arba skambindami 312-436-0038. Taip pat čia galima pirkti arba išnuomoti lietuviškų dokumentinių filmų. IHF Productions patenkins visus jūsų video poreikalus. Sav. Petras Bernotas. IHF PRODUCTIONS, 3015 W. 59th St., Chicago, IL 60629. (sk)

x A.a. kun. Pranciškus Juskevičius (Juskiewicz) mirė ir buvo pašarvotas Gaidas-Daimid laidotuvių koplyčioje Brighton Parke. Buvo gimęs 1903 m. spalio 4 d. Kunigu išventintas 1930 m. balandžio 26 d. Jo tėvai buvo Vincentas ir Magdalena Juskevičiai. Velionis paliko daug giminių Chicagoje ir visoje Amerikoje. Laidojamas šiandien iš Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčios 10:30 val. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Jis buvo ilgametis Šv. Kryžiaus ligoninės kapelionas, paskui Dievo Apvaizdos klebonas, kol išėjo į pensiją.

x JAV LB krašto valdyba prašo visus rinkusius parašus dėl Molotovo-Ribbentropo pakto negaliojimo, kaip galima, greičiau juos siųsti į krašto valdybos raštinę. Lietuvos pagėdavimu tie parašai bus pasiųsti į Lietuvą ir kartu su Lietuvos parašais įteikti kam skirti.

x Konstantinas (Connie) Savickus, lietuvių krepšinio veteranas ir įvairių organizacijų veikėjas, buvo aprašytas San Jose „Mercury News“ dienraštyje rugšėjo 13 d. laidoje. Ten yra prieskartinės veiklos paminėjimas, kai jis treniravo ir žaidė Lietuvos krepšinio rinktinėje. Taip pat tame laikraštyje aprašomas ir Pranas Lubinas bei Sarinas Martiulionis. Paminima, kad jis važiuos į krepšinio minėjimą Lietuvon, kuriuo bus prisimenamas Lietuvos laimėjimas Europos krepšinio pirmenybėse 1939 metais.

x Kastytis Mikiška yra Vilniaus universiteto ansamblio orkestro vadovas. „Margutis“ kviečia dalyvauti rengiamuose koncertuose, kurie bus spalio 7, 8, 9 dienomis, Jaunimo centre. Bilietai iš anksto gaunami „Margučio“ raštinėje ir Vaznelių parduotuvėje.

x Dvi lietuviškos darbo prie ligonio arba vaikų. Skambinti vakarais 778-4744. (sk)

x Dr. Vilija Kerelytė praneša, kad nuo šių metų rugšėjo 6 d. ji atidaro antrą kabinetą 6132 So. Kedzie Ave. Kabinetas – veikis trečiadieniais nuo 12 iki 7 val. vak. Skambinti tel. 778-6969 arba 246-4000. (sk)

x Sūnūs Stasys ir Ignas Lietuvoje ieško asmenų, pažinusių tėvą Igną Alimą, mirusį 1981 m., gyvenusį 49-toje gatvės Cicero. Žinantieji, prašome skambinti Rekašiams, tel.: 724-7794. (sk)

x American Travel Service Bureau parūpina lėktuvų bilietus atvykusiems iš Lietuvos, kurie turi skristi iš New Yorko ir Washingtono į Chicago, Los Angeles, Cleveland, ar kitus miestus. Taip pat turi žmogų New York'e, kuris sutinka atvykstančius iš Lietuvos ir juos palydi skrendant į kitus miestus. Tą patį patarnavimą atlieka ir grįžtantiems į Lietuvą. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 1-312-238-9787. (sk)

x JUOZAS RACEVIČIUS, namus parduoda greit. Įkainojimas – veltui. Skambinti Bell-Bace RE, tel. 778-2233. (sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų seimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169. (sk)

x Antanas Levanas, Chicago lietuvių jūrų skautų atstovas, šiandien dalyvauja Klaipėdos uoste vykstančiame iškilmingame susitikime iš sekmingos transatlantinės kelionės grįžtančių burlaivių „Lietuva“, „Audra“ ir „Dailė“. Grįžtančių igulų tarpe yra ir septyni buriuotojai iš JAV-bių: Linas Paulius, Aidan Palubinskas, Gintaras Karaitis, R. Kazlas, P. Daužvardis, V. Dirksis ir D. Bork.

x Giedrė Mereckienė, Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolijos rėmėjų rengiamos madų parodos koordinatore, jau yra sutelkusi būrį puikių modeliutojų. Paroda bus spalio 15 d. Jaunimo centre.

x Pasaulio Lietuvių Gydytojų sąjungos, kuriai pirmininkauja dr. A. Vanagūnas, suvažiavimas ir banketas bus rugšėjo 2 ir 3 dienomis. Pagrindinę paskaitą skaitys prof. dr. Vytautas Vardys iš Oklahomos.

x LB East Chicago apylinkės gegužinė įvyks rugšėjo 10 d. 1 v. p.p. Vilučių sodyboje, 1143 Southview Dr., Schererville, Indiana. Visus kviečiame gausiai dalyvauti. Gegužinė bus ir blogam orui esant.

x Naujosios moterų, vaikų ir vyrų mados bus modeliuojamos lapkričio 5 d., sekmadienį, Kristijono Donelaičio lituanistinių mokyklų madų parodoje. Madų parodos tema „Miesto sapnai“.

x Dr. Petras Vygantas, Arlington, Tx., George Petkus, Los Angeles, Cal., Ernest Lengnickas, Hamilton, Ont., Kanada, M. Vaskevičius, Toronto, Kanada, K. Jecius, Villa Park, Ill., gražino laimėjimų šakneles kartu su 25 dol. auka. Labai dėkojame už paramą dienraščiu.

x Įamžinkite savo gyvenimo prasmingas akimirkas! Felicija Banytė prityrusi fotografė, profesionalė. Vestuvinės fotografijos, portretai ir kt. Tel. 312-325-0408. (sk)

x Dėmesio! Darbo Dienos savaitgalį, sekmadienį, rugšėjo mėn. 3 d., 8:30 v.v. (Mi. laiku) įvyks Jaunimo sąjungos, Čikagos skyriaus šokiai, VFW – American Legion salėje, New Buffalo, Michigan. Gros „Gintaro“ orkestras. Šokiai baigiasi 1:30 v.r. (Mi. laiku). Kaina: 5 dol. Informacijai skambinkite Svajonei Kerelytei, 781-1121, po 6:00 v. v. (sk)

x Dėmesio! Parduodami gražūs, nauji tautiniai drabužiai. Skambinti 778-3025. (sk)

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. 60609. Tel. 1-312-523-9191. (sk)

x Dvi giminingos šeimos nori pirkti Marquette Parke 2-jų butų namą. Jei turite tokią namą pardavimui, skambinkite 778-6916. Brokeris P. Žumbakis. (sk)

x Krištanavičiaus Fondas padeda išlaikyti Lituanistikos Tyrimo ir Studijų centrą, kurio užmojis yra išsaugoti mūsų tautos kultūrinės vertybes ateities kartoms. Mūsų darbai reikalauja moralinės ir materialinės paramos iš lietuvių visuomenės. Bendrai dirbant mūsų ateitis gali būti šviesi ir laiminga. Kviečiame visus į talką. Nuo mokesčių nurašomos aukos ar paskolos gali būti siųstos adresu: 5620 South Claremont Ave., Chicago, IL 60636 USA. Telefonas (312) 434-4545. Pirmininkas Robertas Vitas. (sk)

Šeštojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo taryba ir organizacinis komitetas: dr. Pr. Domanskienė, M. Marcinkienė, D. Kučienė, B. Zalatorienė, prof. R. Vaitaitis, L. Maskaliūnas, I. Kerelienė, V. Jautokas, A. Liulevičienė, A. Kerelis, B. Juodelis, J. Zygas, R. Vaitys, A. Vaitienė, V. Adamkus, N. Maskaliūnienė, G. Lazauskas, B. Vindašienė, L. Venclauskienė, E. Holenderis.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VEIKLA

Neužtenka vien darbo, bet reikia ir pasigarsinimo. Gyvename dideliame krašte ir dideliuose miestuose, tad reklamos galime likti nepastebėti. Mūsų įvairių organizacijų vadovai tai žino, tad ir pasirūpina įvairiais aprašymais. Žymiai blogiau yra su angliška spauda, į kurią dar vis nesugebama plačiau įsiti. Lietuvių Bendruomenės veikla yra gana plati. Tad aktyviai joje nedalyvaujant, labai lengva daug ko nežinoti. Tad ir reikia apie tai parašyti.

JAV LB krašto valdyba yra

x Dalia Kolbaitė, savo dailės darbų parodoj. Čiurlionio galerijoje š.m. rugšėjo 22 d. iki spalio 8 d., savaitgaliais, aprėpia abstraktą ir realizmą bei pereinamuosius stilius. (sk)

x Kelionę laivu š.m. gruodžio 4 d. (vienai savaitei) rengia „Laiškai Lietuviams“. Idomus maršrutas: San Juan, St. Thomas, Martinique, Grenada, Isla de Margarita, Caracas (Venezuela). Informacijai kreiptis: American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643, tel. 312-238-9787. (sk)

x Parduodamas GINTARO klubas, 2548 W. 69 St., Chicago, lietuviams! Pasiūlymas tik 3 mėnesiams. Galima derėtis dėl biznio ir pastato kainos/sąlygų. Skambinti: Contract Services, tel. 890-0333. Svetimtaučiams „Gintaro“ klubas bus pasiūlytas š.m. lapkričio 1 d. (sk)

x American Travel Service Bureau praneša, kad dabar galima nupirkti automobilį giminėms Lietuvoje. Kaina: „Lada“ nuo 5,245 dol., o „Samara“ nuo 6,245 dol. Automobiliai pristatomi per 30-60 dienų iš Suomijos. Taip pat galima užsakyti „Volga“ ir „Žigulius“ bei kitas prekes tiesiai per dolerinę parduotuvę Vilniuje. Informacijai kreiptis: ATSB, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643, tel. 312-238-9787. (sk)

x Parduodami ligonio kambario daiktai: elektrinė lova, vežiojama kėdė, vaikštukas, metalinė lazda, kilnojamas tualetas. Kreiptis: 964-0803. (sk)

x Ieškome moters prižiūrėti 2 m. vaiką. Darbo valandos ir atlyginimas pagal susitarimą. Skambinti: 301-5621. Kalbėti angliškai. (sk)

sudaryta daugiausiai iš jaunų žmonių. Iš to matyti, kad tikima ateitimi. Be to, jauni žmonės dar neturi sustabarėjusių idėjų, kurios visą veiklą ir pažangą sustabdo. Gerai žinome, kad skambūs vardai dar veiklos negarantuoja. Gyvenimas yra kaip traukinys, kuris pro šalį gali švilpdamas praeiti, jeigu į jį nebus laiku įlipta. Dabar Lietuvoje vyksta dideli įvykiai ir pasikeitimai, gyvenimas vietoje nestovi. Tie, kurie vadovauja senais šūkais ir vietoje trypčioja, gali likti nepastebėti. Pro juos net nešvilpdamas traukinys praeiti gali.

LB valdyba, kuriai vadovauja dr. A. Razma, stengiasi eiti kartu su atgimstančia tauta. Lietuvai padėti buvo prarastas sėkmingas vėjus. Gana daug padaryta, bet dar daugiau darbų laukia. Tad ir iš visuomenės laukiama aukų ir didesnio dėmesio. Sąjūdžio veikėjai, kurie čia lankosi, visuomet yra Lietuvių Bendruomenės veikėjų priimami. Tad ir Sąjūdis apie Bendruomenės veiklą yra gerai informuotas. Komunistinė propaganda jiems kalė, kad išsivijia tik pjaunasi. Tai dabar jie turi progos pamatyti, kad ir darbas vyksta.

x I „Aušros Vartų“ tunto 40 m. veiklos sukakties pokylį stalus rezervuoti galima pas 656 Dalią Janušienę, tel. 257-5078. (sk)

x Ieškomos Pranciška ir Ksavera Dobrovolskytės, Pranciškaus ir Julijonos Griogytės dukters, prieš II pas. karą gyvenusios Čikagoje. Ieško jų pusseserė. Žinantieji apie jas prašomi rašyti: Lithuania, 235745, Šilutės rajonas, Švėkšnos paštas, Erciaus gatvė 10, Irena Rautkienė, arba skambinti šiuo Chicago numeriu 312-656-1398. (sk)

x „Pranas Tap“, 2638 W. 69 St., kviečia draugus ir pažįstamus atsisveikinti rugšėjo 2 ir 3 d. Visi bus vaišinami. (sk)

JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos dalis po posėdžio. Iš kairės: Arvydas Barzdukas, Ramunė Kubiliūtė, Asta Banionytė-Connor, Regina Kučienė ir Linas Norušis.

Buvo numatytas Sąjūdžio veikėjo Medalinsko atvykimas, tad ta proga buvo suauktas Bendruomenės posėdis. Medalinskui Leningrade užkliuvus, posėdis nebebuvo atšauktas. O po posėdžio vyko pašnekesiai. Dominavo prof. V. Landsbergio lankymosi atgarsiai. Kadangi iš Washingtono buvo atvykę Asta Banionytė-Connor ir Arvydas Barzdukas, jie kartu dalyvavo visuose priėmimuose ir pasikalbėjimuose, tad galėjo vaizdžiai viską papasakoti. Ypač daug veiklumo ir landumo parodė Asta, kurios dėka įvyko daug susitikimų. Net spauda, kuri buvo mums nepalanki, atidarė savo puslapius. Jos žodžiais, pirmuosius ledus pralaužė Emanuelis Zingeris, Lietuvos žydų kultūros d-jos pirm. ir Sąjūdžio veikėjas. Daugelis žydų organizacijų, kurios buvo mums priešiškos, po jo lankymosi pakeitė savo nusistatymą. O su tuo ir kai kurie valdžios pareigūnai. Vieniame pasimatyme su valdžios pareigūnais V. Landsbergis pasakė, kad Amerika pasisakytų ir pamerktų Molotovo-Ribbentropo pakta, o kitu atveju ir Vakarai yra bendrininkai. Dalyvavęs min. St. Lozoraitis bandė tą

x Tautos Šventės minėjimas rugšėjo 17 d. Jaunimo centre Čikagoje. 11 v. ryto žvūsų pagerbimas, prie paminklo, sodelyje. Kalbės gen. kon. Vaclovas Kleiza. Iškilmingos šv. Mišios didž. salėje. Celebruoja kun. Antanas Saulaitis, S.J. Pamokslas – kun. dr. Tomas Žiūraitis, O.P. Gieda Dainavos ansamblis. Paskaita – Vida Jonušienė. Solistė A. Gaižiūnienė, fortepijonas – A. Vasaitis, smuikas – Valdas Vasaitis. Praveda dr. V. Kerelytė. Kviečiame gausiai dalyvauti. Įėjimas laisvas. A.L. Tautinė sąjunga. (sk)

x Reikalinga moteris prižiūrėti ligonį. Kambarys, maistas ir atlyginimas. Gyventi vietoje. Nereikia keltis naktį. Kreiptis 436-2588. (sk)

IŠ ARTI IR TOLI

J.A. VALSTYBĖS

– Rugšėjo 10 d., sekmadienį, 10 val. Nekalto Prasidėjimo Marijos seserų vienuolyne Putname, Conn., bus Šiluvos Marijos šventė. Pamaldas praves kun. K. Trimakas, neseniai lankęsis Šiluvoje Lietuvoje. Visus kviečia dalyvauti ir prisiminti populiarią šventę.

– Birželio trėminių minėjimas Seattle buvo latvių salėje. Minėjimas pradėtas koplyčioje maldomis, kurias skaitė Andrius Kazlauskas, o paskaitą skaitė Saulius Matas, Seattle Lietuvių Bendruomenės išdėninkas.

– A. a. Leonardo Valiuko kapo paminklinę lentą rugpjūčio 27 d. Los Angeles Forest Lawn kapinėse pašventino svečiai kun. Alfonsas Svarinskas. Menišką lentos projektą padarė architektas Edmundas Arbas, iršas – Alės Rūtos. Trumpą žodį prie kapo tarė Lietuvių Fronto bičiulių Los Angeles sambūrio pirmininkas Algis Raulinaitis.

– „Lietuva – Kryžių žemė“ vaizduojant, išleista Religinės šalpos įstaigos. Vaizduojant sudėti Trijų kryžių Vilniuje atstatymas, Vilniaus katedros lankymosi atgarsiai. Kadangi iš Washingtono buvo atvykę Asta Banionytė-Connor ir Arvydas Barzdukas, jie kartu dalyvavo visuose priėmimuose ir pasikalbėjimuose, tad galėjo vaizdžiai viską papasakoti. Ypač daug veiklumo ir landumo parodė Asta, kurios dėka įvyko daug susitikimų. Net spauda, kuri buvo mums nepalanki, atidarė savo puslapius. Jos žodžiais, pirmuosius ledus pralaužė Emanuelis Zingeris, Lietuvos žydų kultūros d-jos pirm. ir Sąjūdžio veikėjas. Daugelis žydų organizacijų, kurios buvo mums priešiškos, po jo lankymosi pakeitė savo nusistatymą. O su tuo ir kai kurie valdžios pareigūnai. Vieniame pasimatyme su valdžios pareigūnais V. Landsbergis pasakė, kad Amerika pasisakytų ir pamerktų Molotovo-Ribbentropo pakta, o kitu atveju ir Vakarai yra bendrininkai. Dalyvavęs min. St. Lozoraitis bandė tą

– Audronė Katinaitė Razgaitienė yra meno direktorė žurnale „Conde Nast Traveler“. Jame ji panaudojo keturis nepriklausomos Lietuvos pašto ženklus kaip ornamentus. Anksčiau dirbo „New York Times“ kaip spaudos menininkė sekmadieniniuose iliustruotuosiuose prieduose.

– Dail. Elena Urbaitytė dalyvauja šešių skulptorių parodoje su savo išskirtine skulptūra. Paroda vyksta Northport Galerie, Huntington, N.Y.

pasisakymą sušvelninti. Rašančiojo nuomone, laikas yra aiškiau pasisakyti. Mūsų delegacijų lankymasis, lankstymasis ir nusifotografavimai – nieko gero nedavė. Washingtono užkulisiuose vis tik yra noras palaikyti geras santykius su Maskva. Šiam nusistatymui mes turime visais galimais būdais ir visuomet priešintis. V. Landsbergis visais turėtais kontaktais buvo labai patenkintas. Už visus suvedimus ir pažintis yra dėkingas Gintei Damušytei, Viktorui Nakui ir Astai Banionyte-Connor. O už bendrą jo svečiavimosi sėkmumą ir rūpestingą priėmimą Lietuvių Bendruomenė.

J. Ž.

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. – 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. – 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvnickas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 9–6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

ADVOKATAS ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. 325-3157
Valandos pagal susitarimą